

ATODLEN 5

Rheoliad 12

Telerau gwasanaeth ar gyfer fferyllwyr GIG sy'n darparu gwasanaethau fferyllol, yn benodol drwy ddarparu cyffuriau

RHAN 1

Cyffredinol

Dehongli

1. Yn yr Atodlen hon, mae cyffuriau neu gyfarpar i'w hystyried fel pe bai person wedi gofyn amdanynt, neu fel pe baent wedi eu darparu, yn unol â phresgripsiwn amlroddadwy, hyd yn oed os nad yw'r person sy'n dymuno cael gwasanaethau fferyllol yn cyflwyno'r presgripsiwn hwnnw, cyhyd ag—

- (a) bod y presgripsiwn hwnnw gan y fferyllydd GIG yn ei feddiant, a
- (b) bod y person hwnnw yn cyflwyno swp-ddyroddiad cysylltiedig, neu fod gan y fferyllydd GIG swp-ddyroddiad cysylltiedig yn ei feddiant.

Corffori darpariaethau

2. Mae unrhyw ddarpariaethau o'r canlynol sy'n effeithio ar hawliau a rhwymedigaethau fferyllwyr GIG sy'n darparu gwasanaethau fferyllol yn ffurfio rhan o'r telerau gwasanaeth—

- (a) y Rheoliadau,
- (b) y Tariff Cyffuriau i'r graddau y mae'n rhestru cyffuriau a chyfarpar at ddibenion adran 80 o Ddeddf 2006 (trefniadau ar gyfer gwasanaethau fferyllol),
- (c) cymaint o Ran 2 o Reoliadau'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Pwyllgorau Gwasanaethau a'r Tribiwnlys) 1992 ag sy'n ymwneud â'r canlynol—
 - (i) ymchwiliadau a wneir gan y pwyllgor disgyblu fferyllol a'r cyd-bwyllgor disgyblu a chamau gweithredu y caiff y Bwrdd Iechyd Lleol eu cymryd o ganlyniad i ymchwiliadau o'r fath, a
 - (ii) apelau i Weinidogion Cymru yn erbyn penderfyniadau'r Bwrdd Iechyd Lleol, a
- (d) cymaint o reoliad 29 o Reoliadau Cyngorau Iechyd Cymuned (Cyfansoddiad, Aelodaeth a Gweithdrefnau) (Cymru) 2010(1) (mynd i mewn i fangreoedd a'u harchwilio) ag sy'n ymwneud â mynd i mewn i fangreoedd y mae'r fferyllydd GIG naill ai'n berchen arnynt neu'n eu rheoli neu'n darparu gwasanaethau fferyllol ynddynt, ac archwilio'r mangreoedd hynny.

RHAN 2

Gwasanaethau hanfodol

Gwasanaethau hanfodol

3. At ddibenion yr Atodlen hon, ystyr "gwasanaethau hanfodol" yw—

- (a) y gwasanaethau a ddisgrifir yn y Rhan hon, a

(1) O.S. 2010/288 (Cy. 37).

- (b) y gweithgareddau a ddisgrifir yn y Rhan hon sydd i'w cyflawni mewn cysylltiad â'r gwasanaethau hynny.

Gwasanaethau gweinyddu

4. Rhaid i fferyllydd GIG, i'r graddau sy'n ofynnol gan baragraffau 5 i 9 ac yn y modd a ddisgrifir yn y paragraffau hynny, ddarparu cyffuriau a chyfarpar priodol a digonol i bersonau sy'n cyflwyno presgripsiwn am y cyffur hwnnw neu'r cyfarpar hwnnw, wedi ei lofnodi gan ragnodydd yn unol â'i swyddogaethau yn y gwasanaeth iechyd yng Nghymru, Lloegr, yr Alban neu Ogledd Iwerddon.

Gweinyddu cyffuriau a chyfarpar

5.—(1) Yn ddarostyngedig i'r darpariaethau a ganlyn o'r Rhan hon, pan fo person yn cyflwyno ar ffurflen bresgripsiwn—

- (a) archeb am gyffuriau nad ydynt yn gyffuriau Atodlen, neu am gyfarpar nad yw'n gyfarpar argaeledd cyfyngedig, wedi ei lofnodi gan ragnodydd,
- (b) archeb am gyffur a bennir yn Atodlen 2 i'r Rheoliadau Rhagnodi Cyffuriau (cyffuriau neu feddyginiaethau sydd i'w harchebu o dan amgylchiadau penodol yn unig), wedi ei lofnodi a'i harnodi ar ei hwyneb gyda'r cyfeirnod "SLS" gan ragnodydd, neu
- (c) archeb am gyfarpar argaeledd cyfyngedig, wedi ei lofnodi a'i harnodi ar ei hwyneb gyda'r cyfeirnod "SLS" gan ragnodydd,

rhaid i fferyllydd GIG, yn rhesymol brydlon ac yn unol ag unrhyw gyfarwyddydau a roddir gan y rhagnodydd ar y ffurflen bresgripsiwn, ddarparu'r cyffuriau a archebir felly, a'r cyfarpar hwnnw a archebir felly y mae'n ei gyflenwi yng nghwrs arferol ei fusnes.

(2) Yn ddarostyngedig i'r darpariaethau a ganlyn o'r Rhan hon, pan fo unrhyw berson—

- (a) yn cyflwyno presgripsiwn amlroddadwy anelectronig sy'n cynnwys—
 - (i) archeb am gyffuriau nad ydynt yn gyffuriau Atodlen, nac yn gyffuriau rheoledig o fewn ystyr "controlled drug" yn Neddf Camddefnyddio Cyffuriau 1971(2), ac eithrio cyffur a bennir am y tro yn Atodlen 4 neu 5 i Reoliadau Camddefnyddio Cyffuriau 2001(3) (sy'n ymwneud â chyffuriau rheoledig a eithriwyd o waharddiadau penodol o dan y Rheoliadau), wedi ei lofnodi gan ragnodydd amlroddadwy,
 - (ii) archeb am gyfarpar nad yw'n gyfarpar argaeledd cyfyngedig, wedi ei lofnodi gan ragnodydd amlroddadwy, neu
 - (iii) archeb am gyfarpar argaeledd cyfyngedig, wedi ei lofnodi a'i harnodi ar ei hwyneb gyda'r cyfeirnod "SLS" gan ragnodydd amlroddadwy,

a hefyd yn cyflwyno swp-ddyroddiad cysylltiedig; neu

- (b) yn gofyn i gyffuriau gael eu darparu neu i gyfarpar gael ei ddarparu yn unol â phresgripsiwn amlroddadwy electronig sy'n cynnwys archeb o fath a bennir ym mharagraff (a)(i) i (iii),

rhaid i fferyllydd GIG, yn rhesymol brydlon ac yn unol ag unrhyw gyfarwyddydau a roddir gan y rhagnodydd amlroddadwy yn y presgripsiwn amlroddadwy, ddarparu'r cyffuriau a archebir felly, a'r cyfarpar hwnnw a archebir felly y mae'n ei gyflenwi yng nghwrs arferol ei fusnes.

(3) At ddibenion y paragraff hwn, mae presgripsiwn amlroddadwy anelectronig am gyffuriau neu gyfarpar i'w ystyried fel pe bai wedi ei gyflwyno, hyd yn oed os nad yw'r person sy'n dymuno cael y cyffuriau neu'r cyfarpar yn cyflwyno'r presgripsiwn hwnnw—

- (a) pan fo'r presgripsiwn hwnnw gan y fferyllydd GIG yn ei feddiant, a

(2) 1971 p. 38. Gweler adran 2(1)(a) o'r Ddeddf honno sy'n diffinio "controlled drug" at ddibenion y Ddeddf honno.

(3) O.S. 2001/3998.

- (b) pan fo'r person hwnnw yn cyflwyno swp-ddyroddiad cysylltiedig, neu pan fo gan y fferylllydd GIG swp-ddyroddiad cysylltiedig yn ei feddiant.

Cyflenwi yn unol â PPD

6.—(1) Mae'r is-baragraff hwn yn gymwys pan—

- (a) bo person yn gofyn i fferylllydd GIG am gyffur neu gyfarpar yn unol â ffurflen bresgripsiwn neu bresgripsiwn amlroddadwy a
- (b) bo PPD yn cael effaith mewn cysylltiad ag—
 - (i) y cyffur neu'r cyfarpar y gofynnir amdano, neu
 - (ii) cyffuriau neu gyfarpar o ddisgrifiad penodedig, a bod y cyffur neu'r cyfarpar y gofynnir amdano o'r disgrifiad hwnnw.

(2) Pan fo is-baragraff (1) yn gymwys, rhaid i'r fferylllydd GIG ystyried a yw'n rhesymol ac yn briodol cyflenwi yn unol â'r PPD yn hytrach nag yn unol â'r ffurflen bresgripsiwn neu'r presgripsiwn amlroddadwy.

(3) Pan fo is-baragraff (1) yn gymwys, caiff y fferylllydd GIG ddarparu cynnyrch gwahanol neu swm gwahanol o gynnyrch i'r cynnyrch neu swm y cynnyrch a archebwyd ar y ffurflen bresgripsiwn neu'r presgripsiwn amlroddadwy, pan—

- (a) bo'r fferylllydd GIG yn gallu gwneud hynny yn rhesymol brydlon,
- (b) bo gwneud hynny yn unol â'r PPD, ac
- (c) bo cyflenwi cynnyrch gwahanol neu swm gwahanol o gynnyrch i'r hyn a archebwyd gan y rhagnodydd wedi ei wneud gan fferylllydd cofrestredig neu o dan oruchwyliaeth uniongyrchol fferylllydd cofrestredig sydd o'r farn, wrth arfer ei sgil proffesiynol a'i farn broffesiynol, fod cyflenwi cynnyrch gwahanol neu swm gwahanol o gynnyrch i'r hyn a archebwyd gan y rhagnodydd yn rhesymol ac yn briodol.

(4) Pan fo fferylllydd GIG, yn unol ag is-baragraff (3), yn darparu cynnyrch gwahanol neu swm gwahanol o gynnyrch i'r hyn a archebwyd gan y rhagnodydd—

- (a) rhaid i'r fferylllydd cofrestredig a grybyyllir yn is-baragraff (3)(c) arnodi'r presgripsiwn neu'r swp-ddyroddiad cysylltiedig yn unol â hynny (os yw'r Tariff Cyffuriau yn darparu ar gyfer y modd arnodi, yn y modd hwnnw y darperir ar ei gyfer yn y Tariff Cyffuriau), ac mae'r presgripsiwn neu'r swp-ddyroddiad cysylltiedig fel y'i harnodir felly yn cael ei drin fel y presgripsiwn at ddibenion ad-dalu cost y cynnyrch (er nad yw'r cyflenwi yn unol â'r presgripsiwn hwnnw), a
- (b) os yw'r claf y mae'r cynnyrch wedi ei ddarparu iddo neu ar ei gyfer ar restr cleifion, ac—
 - (i) yn rhinwedd rheoliad 226A(5)(c)(iii) o Reoliadau Meddyginiaethau Dynol 2012 (gwerthiant etc. gan fferylllydd yn unol â phrotocol prinder difrifol), os meddyginiaeth a roddir ar bresgripsiwn yn unig sy'n wahanol i'r cynnyrch a archebwyd gan y rhagnodydd ond sy'n cael effaith therapiwtig debyg iddo sy'n cael ei chyflenwi, neu
 - (ii) os yw unrhyw fath arall o gynnyrch yn cael ei gyflenwi, a bod Gweinidogion Cymru a'r person sydd, am y tro, yn berson yr ymgynghorir ag ef o dan adran 89(1)(a) o Ddeddf 2006 mewn cysylltiad â thâl fferyllol ar gyfer fferyllwyr GIG, gan weithredu ar y cyd, wedi dyroddi argymhelliad ac wedi rhoi cyhoeddusrwydd i'r argymhelliad hwnnw, yn y modd y gwelant ei fod yn addas, i'r perwyl, am resymau clinigol, yn achos cyflenwi cynnyrch o'r math hwnnw, y dylid hysbysu darparwyr gwasanaethau meddygol sylfaenol bod cynnyrch wedi ei gyflenwi i glaf ar eu rhestr cleifion yn unol â PPD yn hytrach nag yn unol â ffurflen bresgripsiwn neu bresgripsiwn amlroddadwy,

rhaid i'r fferyllydd GIG hysbysu'r darparwr gwasanaethau meddygol sylfaenol y mae'r claf ar ei restr cleifion, am y cyflenwi yn unol â'r PPD yn hytrach nag yn unol â'r ffurflen bresgripsiwn neu'r presgripsiwn amlroddadwy.

(5) Pan—

- (a) bo is-baragraff (1) yn gymwys,
- (b) bo fferyllydd cofrestredig o'r farn, wrth arfer ei sgil proffesiynol a'i farn broffesiynol, fod cyflenwi cynnyrch gwahanol neu swm gwahanol o gynnyrch i'r hyn a archebwyd gan y rhagnodydd yn afresymol neu'n amhriodol, ac
- (c) bo'r fferyllydd GIG yn gallu cyflenwi'r cynnyrch neu swm y cynnyrch a archebwyd gan y rhagnodydd o fewn amserlen resymol ond nid yn rhesymol brydlon,

mae'r gofynion i weithredu'n rhesymol brydlon ym mharagraff 5(1) a (2) i'w darllen fel pe baent yn ofynion i weithredu o fewn amserlen resymol.

Cyflenwi ar frys heb bresgripsiwn

7.—(1) Mae'r paragraff hwn yn gymwys pan fo rhagnodydd, mewn achos brys, yn gofyn i fferyllydd GIG ddarparu cyffur neu gyfarpar.

(2) Caiff y fferyllydd GIG ddarparu'r cyffur neu'r cyfarpar y gofynnir amdano cyn cael ffurflen bresgripsiwn neu bresgripsiwn amlroddadwy mewn cysylltiad â'r cyffur hwnnw neu'r cyfarpar hwnnw, ar yr amod—

- (a) yn achos cais am gyffur, nad yw'r cyffur—
 - (i) yn gyffur Atodlen, na
 - (ii) yn gyffur rheoledig o fewn ystyr “controlled drug” yn Neddf Camddefnyddio Cyffuriau 1971, ac eithrio cyffur a bennir am y tro yn Atodlen 4 neu 5 i Reoliadau Camddefnyddio Cyffuriau 2001, a
- (b) yn achos cais am gyffur neu am gyfarpar, fod y rhagnodydd yn ymgymryd ag—
 - (i) rhoi i'r fferyllydd GIG ffurflen bresgripsiwn anelectronig neu bresgripsiwn amlroddadwy anelectronig mewn cysylltiad â'r cyffur neu'r cyfarpar o fewn 72 o oriau ar ôl i'r cais gael ei wneud, neu
 - (ii) rhoi i'r fferyllydd GIG ffurflen bresgripsiwn electronig neu bresgripsiwn amlroddadwy electronig sy'n cydymffurfio â'r gwasanaeth TPE o fewn 72 o oriau ar ôl i'r cais gael ei wneud.

Materion rhagarweiniol cyn darparu cyffuriau neu gyfarpar a archebwyd

8.—(1) Os yw'r person sy'n cyflwyno'r ffurflen bresgripsiwn neu'r presgripsiwn amlroddadwy, neu sy'n gofyn i gyffuriau gael eu darparu neu i gyfarpar gael eu ddarparu yn unol â phresgripsiwn amlroddadwy, yn gofyn i'r fferyllydd GIG wneud hynny—

- (a) rhaid i'r fferyllydd GIG roi amcangyfrif o'r amser pan fydd y cyffuriau neu'r cyfarpar yn barod, a
- (b) os na fyddant yn barod erbyn hynny, rhaid i'r fferyllydd GIG roi amcangyfrif diwygiedig o'r amser pan fyddant yn barod (ac ati).

(2) Cyn darparu unrhyw gyffuriau neu gyfarpar yn unol â ffurflen bresgripsiwn neu bresgripsiwn amlroddadwy—

- (a) rhaid i'r fferyllydd GIG ofyn i unrhyw berson sy'n gwneud datganiad nad oes rhaid i'r person a enwir ar y ffurflen bresgripsiwn neu'r presgripsiwn amlroddadwy dalu'r ffioedd

a bennir yn rheoliad 3(1) o'r Rheoliadau Ffioedd (cyflenwi cyffuriau a chyfarpar gan fferyllwyr), yn rhinwedd naill ai—

(i) hawlogaeth i gael esemptiad o dan reoliad 8(1) (esemptiadau) o'r Rheoliadau Ffioedd, neu

(ii) hawlogaeth i beidio â thalu ffioedd o'r fath o dan reoliad 5 o'r Rheoliadau Peidio â Chodi Tâl (ffioedd GIG y gellir peidio â'u codi),

gyflwyno tystiolaeth foddhaol o'r hawlogaeth honno, oni bai bod y datganiad mewn cysylltiad â hawlogaeth i gael esemptiad gan reoliad 8(1) o'r Rheoliadau Ffioedd neu mewn cysylltiad â hawlogaeth i beidio â thalu yn rhinwedd is-baragraffau (a) i (dd) o reoliad 5(2) o'r Rheoliadau Peidio â Chodi Tâl, a bod tystiolaeth o'r fath eisoes ar gael i'r fferyllwydd GIG ar yr adeg gwneud y datganiad, a

(b) os na chyflwynir tystiolaeth foddhaol i'r fferyllwydd GIG, fel sy'n ofynnol gan baragraff (a), rhaid i'r fferyllwydd GIG arnodi'r ffurflen y gwneir y datganiad arni i'r perwyl hwnnw.

(3) Mae is-baragraff (2) yn gymwys i ddarparu cyffur neu gyfarpar yn unol â PPD fel y mae'n gymwys i ddarparu cyffur neu gyfarpar yn unol â ffurflen bresgripsiwn neu bresgripsiwn amlroddadwy (neu swp-ddyroddiad cysylltiedig), ac at y dibenion hyn, mae'r presgripsiwn at ddibenion ad-dalu cost y cynnyrch, fel y'i crybwyllir ym mharagraff 6(4)(a), yn cael ei drin fel y presgripsiwn y darperir y cyffur neu'r cyfarpar yn unol ag ef (er nad yw'r cyflenwi yn unol â'r presgripsiwn hwnnw).

Darparu cyffuriau neu gyfarpar a archebwyd

9.—(1) Pan fo ffurflen bresgripsiwn neu bresgripsiwn amlroddadwy yn cael ei chyflwyno neu ei gyflwyno i fferyllwydd GIG, ni chaiff y fferyllfa GIG ddarparu'r cyffuriau neu'r cyfarpar a archebir felly ond—

(a) os yw'r ffurflen bresgripsiwn neu'r presgripsiwn amlroddadwy wedi ei llofnodi neu ei lofnodi a'i harnodi neu ei arnodi yn briodol, fel y'i disgrifir ym mharagraff 5(1) neu (2), a

(b) yn unol â'r archeb ac unrhyw gyfarwyddydau a roddwyd gan y rhagnodydd ar y ffurflen bresgripsiwn neu'r presgripsiwn amlroddadwy,

yn ddarostyngedig i unrhyw reoliadau sydd mewn grym o dan Ddeddf Pwysau a Mesurau 1985(4) a'r darpariaethau a ganlyn o'r Rhan hon.

(2) Rhaid i gyffuriau neu gyfarpar a archebir felly gael eu darparu naill ai gan fferyllwydd cofrestredig neu o dan oruchwyliaeth uniongyrchol fferyllwydd cofrestredig.

(3) Pan fo'r fferyllwydd y cyfeirir ato yn is-baragraff (2) wedi ei gyflogi gan fferyllwydd GIG, ni chaniateir i'r fferyllwydd cofrestredig fod yn rhywun—

(a) sydd wedi ei anghymhwyso rhag ei gynnwys mewn rhestr berthnasol, neu

(b) sydd wedi ei atal dros dro o Gofrestr y Cyngor Fferyllol Cyffredinol.

(4) Os yw'r archeb yn archeb am fath o gyfarpar y mae'n ofynnol ei fesur a'i ffitio (er enghraifft, gwasgrwym) neu os yw cynnyrch sydd i'w ddarparu yn unol â PPD yn fath o'r cyfarpar hwnnw, rhaid i'r fferyllwydd GIG wneud yr holl drefniadau angenrheidiol—

(a) ar gyfer mesur y person a enwir ar y ffurflen bresgripsiwn neu'r presgripsiwn amlroddadwy ar gyfer y cyfarpar, a

(b) ar gyfer ffitio'r cyfarpar.

(5) Os yw'r archeb yn archeb am gyffur neu gyfarpar sydd wedi ei gynnwys yn y Tariff Cyffuriau, Fformiwlari Cenedlaethol Prydain (gan gynnwys unrhyw Atodiad a gyhoeddwyd fel rhan o'r Fformiwlari hwnnw), Fformiwlari'r Ymarferydd Deintyddol, y Cyffurlyfr Ewropeaidd neu

(4) 1985 p. 72.

Godecs Fferyllol Prydain neu os yw cynnyrch sydd i'w ddarparu yn unol â PPD yn gyffur neu gyfarpar o'r fath, rhaid i'r cyffur neu'r cyfarpar a ddarperir gydymffurfio â'r safon neu'r fformiwla a bennir yno.

(6) Os yw'r archeb—

- (a) yn archeb am gyffur, ond
- (b) nad yw'n archeb am gyffur rheoledig o fewn ystyr “controlled drug” yn Neddf Camddefnyddio Cyffuriau 1971, ac eithrio cyffur a bennir am y tro yn Atodlen 4 neu 5 i Reoliadau Camddefnyddio Cyffuriau 2001,

ac nad yw'n rhagnodi ei swm, ei gryfder na'r dogn, caiff fferyllydd GIG ddarparu'r cyffur yn y cryfder a'r dogn y mae'n ystyried eu bod yn briodol drwy arfer ei sgil, ei wybodaeth a'i ofal proffesiynol ac, yn ddarostyngedig i is-baragraff (7), yn y swm y mae'n ystyried ei fod yn briodol ar gyfer cwrs o driniaeth am gyfnod nad yw'n hwy na 5 niwrnod.

(7) Pan fo archeb y mae is-baragraff (6) yn gymwys iddi yn archeb am—

- (a) sylwedd atal cenhedlu geneuol,
- (b) cyffur nad yw ar gael i'w gyflenwi fel rhan o wasanaethau fferyllol ac eithrio ar y cyd ag un neu ragor o gyffuriau eraill, neu
- (c) gwrthfotig ar ffurf hylif sydd i'w roi drwy'r geg, pan fo'n ofynnol, am resymau fferyllol mewn cysylltiad ag ef, ei ddarparu mewn pecyn heb ei agor,

nad yw ar gael i'w ddarparu fel rhan o wasanaethau fferyllol ac eithrio mewn pecynnau pan fo'r maint lleiaf sydd ar gael yn cynnwys swm priodol ar gyfer cwrs o driniaeth am gyfnod sy'n hwy na 5 niwrnod, caiff y fferyllydd GIG ddarparu pecyn o'r maint lleiaf sydd ar gael.

(8) Pan fo unrhyw gyffur y mae'r paragraff hwn yn gymwys iddo (hynny yw, cyffur nad yw Deddf Camddefnyddio Cyffuriau 1971 yn gymwys iddo, onid yw'n gyffur a bennir am y tro yn Atodlen 4 neu 5 i Reoliadau Camddefnyddio Cyffuriau 2001), a archebwyd gan ragnodydd ar ffurflen bresgripsiwn neu bresgripsiwn amlroddadwy, ar gael ar gyfer ei ddarparu gan fferyllydd GIG mewn pecyn mewn swm gwahanol i'r swm a archebwyd felly, a'r cyffur hwnnw—

- (a) yn ddi-haint,
- (b) yn eferw neu'n hygrogopig,
- (c) yn gymysgedd hylifol i'w ychwanegu at ddŵr bath,
- (d) yn gymysgedd col-tar,
- (e) yn gymysgedd gludiog, neu
- (f) wedi ei becynnu ar adeg ei weithgynhyrchu mewn pecyn calendr neu gynhwysydd arbennig,

rhaid i'r fferyllydd GIG ddarparu'r cyffur yn y pecyn sydd o'r swm agosaf i'r swm a archebwyd felly.

(9) Yn y paragraff hwn, ystyr “cynhwysydd arbennig” yw unrhyw gynhwysydd sydd â'r modd o roi'r cynnwys yn rhan integrol ohono, neu nad yw'n ymarferol ei ddefnyddio i weinyddu swm cywir o'r cynnwys.

(10) Pan fo rhagnodydd yn archebu cyffur, neu pan fo cyffur sydd i'w ddarparu yn unol â PPD, mewn swm, neu luosrif o swm, sydd ar gael yn hwylus fel maint pecyn a weithgynhyrchir i ddeiliad awdurdodiad marchnata ar gyfer y cyffur, rhaid i'r fferyllydd GIG ddarparu'r cyffur mewn pecyn gwreiddiol (neu mewn pecynnau gwreiddiol) o'r maint hwnnw sydd wedi eu cydosod gan weithgynhyrchydd o'r cyffur ar gyfer y deiliad awdurdodiad marchnata hwnnw, oni bai—

- (a) nad yw'n bosibl i'r fferyllydd GIG gael pecyn (neu becynnau) o'r fath yn rhesymol brydlon yng nghwrs arferol busnes, neu
- (b) nad yw'n ymarferol i'r fferyllydd GIG ddarparu pecyn (neu becynnau) o'r fath wrth ymateb i'r archeb (er enghraifft oherwydd anghenion y claf neu'r dull o roi'r cyffur).

(11) Ac eithrio fel y'i darperir yn is-baragraff (12), ni chaiff fferyllydd GIG ddarparu cyffur Atodlen wrth ymateb i archeb sy'n cyfeirio ato wrth ei enw, ei fformiwla neu ddisgrifiad arall ar ffurflen bresgripsiwn neu bresgripsiwn amlroddadwy.

(12) Pan fo gan gyffur enw amherchnogol priodol a phan fo'n cael ei archebu ar ffurflen bresgripsiwn neu bresgripsiwn amlroddadwy, naill ai wrth yr enw hwnnw neu wrth ei fformiwla, caiff fferyllydd GIG ddarparu cyffur sydd â'r un fanyleb, hyd yn oed pan fo'r cyffur hwnnw yn gyffur Atodlen, ar yr amod pan fo cyffur Atodlen mewn pecyn sy'n cynnwys cyffur mewn mwy nag un cryfder, nad yw darparu felly yn golygu cyflenwi rhan o'r pecyn yn unig.

(13) Pan fo cyffur a archebir fel y'i pennir yn is-baragraff (12) yn gyfuniad o fwy nag un cyffur, nid yw'r is-baragraff hwnnw yn gymwys ond os oes gan y cyfuniad enw amherchnogol priodol, pa un a oes gan y cyffuriau unigol yn y cyfuniad enwau o'r fath ai peidio.

(14) Rhaid i fferyllydd GIG ddarparu unrhyw gyffur y mae'n ofynnol iddo ei ddarparu o dan baragraff 5, neu unrhyw gyffur y mae'n ei ddarparu o dan baragraff 6, mewn cynhwysydd addas.

(15) Pan fo fferyllydd GIG yn darparu cyffur neu gyfarpar o dan baragraff 6, rhaid i'r fferyllydd GIG gynnwys yn y label gweinyddu ar ddeunydd pecynnu'r cynnyrch, er budd y claf, wybodaeth i'r perwyl bod y cynnyrch yn cael ei gyflenwi yn unol â PPD, gan nodi'r PPD penodol.

Gwrthod darparu cyffuriau neu gyfarpar a archebwyd

10.—(1) Caiff fferyllydd GIG wrthod darparu'r cyffuriau neu'r cyfarpar a archebwyd ar ffurflen bresgripsiwn neu bresgripsiwn amlroddadwy—

- (a) pan fo'r fferyllydd GIG yn credu, yn rhesymol, nad yw'n archeb ddilys ar gyfer y person a enwir ar y ffurflen bresgripsiwn neu'r presgripsiwn amlroddadwy (er enghraifft, oherwydd ei fod yn credu, yn rhesymol, fod y ffurflen wedi ei ddwyn neu ei ffugio),
- (b) pan fo'n ymddangos i'r fferyllydd GIG fod camgymeriad ar y ffurflen bresgripsiwn neu ar y presgripsiwn amlroddadwy neu ei swp-ddyroddiad cysylltiedig (gan gynnwys camgymeriad clinigol a wnaed gan y rhagnodydd) neu y byddai darparu'r cyffuriau neu'r cyfarpar, o dan yr amgylchiadau, yn groes i farn glinigol y fferyllydd GIG,
- (c) pan fo'r fferyllydd GIG neu bersonau eraill yn y fangre yn dioddef trais neu'n cael eu bygwth â thrais gan y person sy'n cyflwyno'r ffurflen bresgripsiwn neu'r presgripsiwn amlroddadwy, neu gan unrhyw berson sydd yng nghwmni'r person hwnnw, neu
- (d) pan fo'r person sy'n cyflwyno'r ffurflen bresgripsiwn neu'r presgripsiwn amlroddadwy, neu unrhyw berson arall sydd yng nghwmni'r person hwnnw, yn cyflawni neu'n bygwth cyflawni trosedd.

(2) Rhaid i fferyllydd GIG wrthod darparu cyffur a archebwyd ar ffurflen bresgripsiwn neu bresgripsiwn amlroddadwy pan fo'r archeb yn archeb am feddyginiaeth a roddir ar bresgripsiwn yn unig, ac nad oedd hawlogaeth gan y rhagnodydd i'w rhagnodi.

(3) Rhaid i fferyllydd GIG wrthod darparu cyffur neu gyfarpar a archebir ar ffurflen bresgripsiwn neu bresgripsiwn amlroddadwy—

- (a) pan fo PPD yn cael effaith mewn cysylltiad ag—
 - (i) y cyffur neu'r cyfarpar y gofynnir amdano, neu
 - (ii) cyffuriau neu gyfarpar o ddisgrifiad penodedig, a bod y cyffur neu'r cyfarpar y gofynnir amdano o'r disgrifiad hwnnw, a
- (b) pan fo darpariaeth amgen eisoes wedi digwydd yn unol â'r PPD.

(4) Caiff fferyllydd GIG wrthod darparu cyffur neu gyfarpar a archebir ar ffurflen bresgripsiwn neu bresgripsiwn amlroddadwy—

- (a) pan fo PPD yn cael effaith mewn cysylltiad ag—

- (i) y cyffur neu'r cyfarpar y gofynnir amdano, neu
- (ii) cyffuriau neu gyfarpar o ddisgrifiad penodedig, a bod y cyffur neu'r cyfarpar y gofynnir amdano o'r disgrifiad hwnnw,
- (b) pan fo fferyllydd cofrestredig o'r farn, wrth arfer ei sgil proffesiynol a'i farn broffesiynol, fod cyflenwi cynnyrch gwahanol neu swm gwahanol o gynnyrch i'r hyn a archebwyd gan y rhagnodydd yn afresymol neu'n amhriodol, ac
- (c) pan na fo'r fferyllydd GIG yn gallu darparu'r cyffur neu'r cyfarpar o fewn amserlen resymol,

ond os yw'r fferyllydd GIG yn gwrthod gwneud hynny, rhaid iddo ddarparu cyngor priodol, fel y bo'n angenrheidiol, i'r claf neu i'r person sy'n gofyn am y cyffur neu'r cyfarpar ar ran y claf ynghylch dychwelyd i'r rhagnodydd er mwyn i'r rhagnodydd adolygu triniaeth y claf.

(5) Rhaid i fferyllydd GIG wrthod darparu cyffuriau neu gyfarpar a archebwyd ar bresgripsiwn amlroddadwy—

- (a) pan na fo gan y fferyllydd GIG gofnod o'r presgripsiwn hwnnw,
- (b) pan na fo gan y fferyllydd GIG, yn achos presgripsiwn amlroddadwy anelectronig, unrhyw swp-ddyroddiad cysylltiedig a phan na fo swp-ddyroddiad o'r fath wedi ei gyflwyno iddo,
- (c) pan na fo wedi ei lofnodi gan rhagnodydd amlroddadwy,
- (d) pan fyddai gwneud hynny yn anghyson ag unrhyw ysbeidiau a bennir yn y presgripsiwn,
- (e) pan hwnnw fyddai'r tro cyntaf i gyffur neu gyfarpar gael ei ddarparu yn unol â'r presgripsiwn, a phan fo'r presgripsiwn wedi ei lofnodi fwy na 6 mis yn gynharach,
- (f) pan fo'r presgripsiwn amlroddadwy wedi ei lofnodi fwy nag 1 flwyddyn yn gynharach,
- (g) pan fo'r dyddiad dod i ben ar y presgripsiwn amlroddadwy wedi mynd heibio, neu
- (h) pan fo'r rhagnodydd amlroddadwy wedi rhoi gwybod i'r fferyllydd GIG nad oes angen y presgripsiwn mwyach.

(6) Pan fo claf yn gofyn i gyffuriau neu gyfarpar a archebwyd ar bresgripsiwn amlroddadwy (ac eithrio'r tro cyntaf y mae'n gofyn felly) gael eu cyflenwi neu ei gyflenwi, ni chaiff fferyllydd GIG ddarparu'r cyffuriau a'r cyfarpar a archebwyd felly oni bai ei fod wedi ei fodloni—

- (a) o ran y claf yr ysgrifennwyd y presgripsiwn mewn cysylltiad ag ef—
 - (i) ei fod yn cymryd neu'n defnyddio'r cyffur neu'r cyfarpar yn briodol, ac yn debygol o barhau i'w gymryd neu ei ddefnyddio felly, a
 - (ii) nad yw'n dioddef unrhyw un neu ragor o sgil effeithiau'r driniaeth sy'n dangos bod angen, neu ei bod yn ddymunol, adolygu triniaeth y claf,
- (b) nad yw trefn feddyginiaethol y claf yr ysgrifennwyd y presgripsiwn mewn cysylltiad ag ef, neu'r modd y defnyddir y cyfarpar gan y claf hwnnw, wedi newid mewn ffordd sy'n dangos bod angen, neu ei bod yn ddymunol, adolygu triniaeth y claf, ac
- (c) nad oes unrhyw newidiadau wedi bod yn iechyd y claf yr ysgrifennwyd y presgripsiwn mewn cysylltiad ag ef, sy'n dangos bod angen, neu ei bod yn ddymunol, adolygu triniaeth y claf.

Gweithgareddau pellach sydd i'w cyflawni mewn cysylltiad â darparu gwasanaethau gweinyddu

11.—(1) Mewn cysylltiad â'r gwasanaethau a ddarperir o dan baragraff 4, rhaid i fferyllydd GIG—

- (a) sicrhau y rhoddir cyngor priodol i gleifion ynghylch unrhyw gyffuriau neu gyfarpar a ddarperir iddynt—

- (i) i'w galluogi i ddefnyddio'r cyffuriau neu'r cyfarpar yn briodol, a
 - (ii) i ddiwallu anghenion rhesymol y claf am wybodaeth gyffredinol ynglŷn â'r cyffuriau neu'r cyfarpar,
- (b) darparu cyngor priodol i bersonau y mae'n darparu cyffuriau neu gyfarpar iddynt ynghylch—
- (i) cadw'r cyffuriau neu'r cyfarpar yn ddiogel, neu
 - (ii) dychwelyd unrhyw gyffuriau neu gyfarpar diangen i'r fferyllfa i'w dinistrio'n ddiogel,
- (c) wrth ddarparu cyffuriau i gleifion yn unol â phresgripsiwn amlroddadwy, ddarparu cyngor priodol, yn benodol ar bwysigrwydd dim ond gofyn am yr eitemau hynny y mae eu hangen arnynt mewn gwirionedd,
- (d) wrth ddarparu cyfarpar i gleifion yn unol â ffurflen bresgripsiwn neu bresgripsiwn amlroddadwy—
- (i) darparu cyngor priodol, yn benodol ar bwysigrwydd dim ond gofyn am yr eitemau hynny y mae eu hangen arnynt mewn gwirionedd, a
 - (ii) at y dibenion hynny, roi sylw i'r manylion a gynhwysir yn y cofnodion a gynhelir o dan baragraff (f) mewn cysylltiad â darparu cyfarpar a'r patrwm rhagnodi sy'n ymwneud â'r claf o dan sylw,
- (e) darparu i glaf nodyn ysgrifenedig o unrhyw gyffur neu gyfarpar sy'n ddyledus iddo, a rhoi gywybod i'r claf pan ddaw'r cyffur neu'r cyfarpar ar gael,
- (f) cadw a chynnal cofnodion—
- (i) o'r cyffuriau a'r cyfarpar a ddarperir, pan fo'n angenrheidiol neu'n ddymunol gwneud hynny er mwyn hwyluso parhad gofal y claf,
 - (ii) mewn achosion priodol, o'r cyngor a roddir ac unrhyw ymyriadau neu atgyfeiriadau a wneir (yn benodol ymyriadau o arwyddocâd clinigol mewn achosion sy'n ymwneud â phresgripsiynau amlroddadwy), a
 - (iii) o nodiadau a ddarperir o dan baragraff (e),
- (g) ymgymryd â hyfforddiant priodol mewn cysylltiad â rhagnodi amlroddadwy, gan roi sylw i unrhyw argymhellion mewn cysylltiad â'r hyfforddiant hwnnw a nodir yn y Tariff Cyffuriau,
- (h) os yw'n cymryd meddiant o bresgripsiwn amlroddadwy neu swp-ddyroddiad cysylltiedig, storio'r presgripsiwn amlroddadwy hwnnw neu'r swp-ddyroddiad cysylltiedig hwnnw yn ddiogel,
- (i) cynnal cofnodion o bresgripsiynau amlroddadwy ar ffurf a fydd yn darparu trywydd archwilio eglur o'r cyflenwadau o dan y presgripsiwn amlroddadwy (gan gynnwys dyddiadau a'r symiau a gyflenwir),
- (j) dinistrio unrhyw swp-ddyroddiadau dros ben sy'n ymwneud â chyffuriau neu gyfarpar—
- (i) nad oes eu hangen, neu
 - (ii) y gwrthodwyd eu darparu neu ei ddarparu i glaf yn unol â pharagraff 10,
- (k) sicrhau, pan wrthodir darparu cyffuriau neu gyfarpar i berson yn unol â pharagraff 10(1) (b), (2), (3) neu (4), yr atgyfeirir y claf yn ôl at y rhagnodydd am gyngor pellach,
- (l) pan fo cyffuriau wedi eu darparu neu gyfarpar wedi ei ddarparu i glaf o dan bresgripsiwn amlroddadwy, hysbysu'r rhagnodydd am unrhyw faterion o arwyddocâd clinigol sy'n codi mewn cysylltiad â'r presgripsiwn a chadw cofnod o'r hysbysiad hwnnw,

- (m) hysbysu'r rhagnodydd am unrhyw wrthodiad i ddarparu cyffuriau neu gyfarpar yn unol â pharagraff 10(4),
- (n) wrth ddarparu cyfarpar, ddarparu nodyn ysgrifenedig i glaf o enw, cyfeiriad a rhif ffôn y fferylllydd GIG, ac
- (o) wrth ddarparu cyfarpar penodedig, gydymffurfio â'r gofynion ychwanegol a nodir ym mharagraff 12.

(2) Pan na fo fferylllydd GIG, wrth i ffurflen bresgripsiwn neu bresgripsiwn amlroddadwy gael ei chyflwyno neu ei gyflwyno mewn cysylltiad â gwasanaethau gweinyddu o dan baragraff 4, yn gallu darparu cyfarpar (gan roi sylw i unrhyw PPD perthnasol), neu pan fo angen addasu cyfarpar stoma ac na fo'r fferylllydd GIG yn gallu darparu'r addasiad, rhaid i'r fferylllydd GIG—

- (a) os yw'r claf yn cydsynio, atgyfeirio'r ffurflen bresgripsiwn neu'r presgripsiwn amlroddadwy at fferylllydd GIG arall neu at gontractwr cyfarpar GIG, neu
- (b) os nad yw'r claf yn cydsynio i atgyfeirio, ddarparu i'r claf fanylion cyswllt o leiaf ddau berson sy'n fferyllwyr GIG neu'n gontractwyr cyfarpar GIG sy'n gallu darparu'r cyfarpar neu addasu'r cyfarpar stoma (yn ôl y digwydd), os yw'r manylion hyn yn hysbys i'r fferylllydd GIG.

Gofynion ychwanegol mewn perthynas â chyfarpar penodedig

12.—(1) Mae'r paragraff hwn yn nodi'r gofynion ychwanegol y cyfeirir atynt ym mharagraff 11(1)(o) sy'n ymwneud â darparu cyfarpar penodedig.

(2) Rhaid i fferylllydd GIG sy'n gweinyddu cyfarpar penodedig yng nghwrs arferol busnes ddarparu gwasanaeth danfon i gartrefi mewn cysylltiad â'r cyfarpar hwnnw ac, fel rhan o'r gwasanaeth hwnnw—

- (a) rhaid i'r fferylllydd GIG gynnig danfon y cyfarpar penodedig i gartref y claf,
- (b) os yw'r claf yn derbyn y cynnig hwnnw, rhaid gwneud y danfoniad yn rhesymol brydlon ac ar yr adeg y cytunir arni â'r claf,
- (c) rhaid danfon y cyfarpar penodedig mewn pecyn nad yw'n arddangos unrhyw ysgrifen neu farciau eraill a allai ddangos ei gynnwys, a
- (d) ni chaiff y modd y danfonir y pecyn ac unrhyw eitemau atodol sy'n ofynnol gan is-baragraff (3) gyfleu'r math o gyfarpar a ddanfonir.

(3) Mewn unrhyw achos pan fo cyfarpar penodedig yn cael ei ddarparu (drwy ei ddanfon i'r cartref neu fel arall), rhaid i'r fferylllydd GIG ddarparu cyflenwad rhesymol o eitemau atodol priodol (megis clytiau tafladwy a bagiau gwaredu) ac—

- (a) rhaid iddo sicrhau y caiff y claf, os yw'r claf yn dymuno, ymgynghori â pherson i gael cyngor clinigol arbenigol ynglŷn â'r cyfarpar, neu
- (b) os yw'r fferylllydd GIG yn credu ei bod yn briodol gwneud hynny, rhaid iddo—
 - (i) atgyfeirio'r claf at ragnodydd, neu
 - (ii) cynnig gwasanaeth adolygu defnyddio cyfarpar i'r claf.

(4) Os na all y fferylllydd GIG ddarparu gwasanaeth adolygu defnyddio cyfarpar yn unol ag is-baragraff (3)(b)(ii), rhaid i'r fferylllydd GIG roi i'r claf fanylion cyswllt o leiaf ddau berson sy'n fferyllwyr GIG neu'n gontractwyr cyfarpar GIG sy'n gallu trefnu i'r gwasanaeth gael ei ddarparu, os yw'r manylion hyn yn hysbys i'r fferylllydd GIG.

(5) Pan fo fferylllydd GIG yn darparu llinell gofal ffôn mewn cysylltiad â gweinyddu unrhyw gyfarpar penodedig, rhaid i'r fferylllydd GIG sicrhau, yn ystod cyfnodau y tu allan i oriau—

- (a) bod cyngor yn cael ei roi ar gael i gleifion drwy'r llinell gofal ffôn honno, neu

- (b) bod rhif ffôn Galw Iechyd Cymru, neu gyfeiriad gwefan Galw Iechyd Cymru(5), yn cael ei roi ar gael i gleifion drwy'r llinell gofal ffôn honno.
- (6) At ddibenion y paragraff hwn—
- ystyr “cyfnodau y tu allan i oriau” (“*out of hours periods*”), mewn perthynas â fferyllfa, yw'r cyfnodau y tu allan i'r cyfnodau pan fo'r fferylllydd GIG—
- (a) o dan rwymedigaeth i ddarparu gwasanaethau fferyllol yn y fferyllfa yn rhinwedd paragraff 22(1) neu 26(1), neu
- (b) yn darparu gwasanaethau fferyllol yn y fferyllfa yn unol â hysbysiad o dan baragraff 22(2);
- ystyr “cyngor clinigol arbenigol” (“*expert clinical advice*”), mewn perthynas â chyfarpar penodedig, yw cyngor a roddir gan berson sydd wedi ei hyfforddi'n addas ac sydd â phrofiad perthnasol mewn cysylltiad â'r cyfarpar.

Gwasanaeth gwaredu mewn cysylltiad â chyffuriau diangen

13. Rhaid i fferylllydd GIG, i'r graddau y mae paragraff 14 yn ei gwneud yn ofynnol ac yn y modd a ddisgrifir yn y paragraff hwnnw, dderbyn a gwaredu cyffuriau diangen a ddarperir i'r fferylllydd GIG i'w gwaredu.

Gweithdrefn sylfaenol mewn cysylltiad â chyffuriau diangen

14.—(1) Yn ddarostyngedig i is-baragraff (2), pan fo person yn cyflwyno i fferylllydd GIG, neu i unrhyw un neu ragor o staff y fferylllydd GIG, unrhyw gyffuriau a ddarparwyd ar gyfer claf sydd—

- (a) ar aelwyd breifat, neu
- (b) mewn cartref gofal preswyl,

a'r cyffuriau wedi eu cadw yn un o'r manau hynny, rhaid i'r fferylllydd GIG dderbyn y cyffuriau a'u gwaredu yn unol ag is-baragraff (3).

(2) Ni chaniateir ei gwneud yn ofynnol i fferylllydd GIG dderbyn unrhyw gyffuriau ar gyfer eu gwaredu oni bai bod y Bwrdd Iechyd Lleol y mae'r fferylllydd GIG wedi ei gynnwys yn ei restr fferyllol wedi gwneud trefniadau â'r fferylllydd GIG ar gyfer casglu a gwaredu cyffuriau o'r disgrifiad hwnnw.

(3) Ar ôl cael y cyffuriau, rhaid i'r fferylllydd GIG—

- (a) os gofynnir iddo wneud hynny gan y Bwrdd Iechyd Lleol, neu gan contractwr gwaredu gwastraff y defnyddir ei wasanaeth gan y Bwrdd Iechyd Lleol, wahanu'r cyffuriau solet neu'r ampylau, yr hylifau a'r aerosolau oddi wrth ei gilydd,
- (b) storio'r cyffuriau mewn cynwysyddion a ddarperir gan y Bwrdd Iechyd Lleol, neu gan contractwr gwaredu gwastraff y defnyddir ei wasanaeth gan y Bwrdd Iechyd Lleol at ddiben storio cyffuriau o'r disgrifiad hwnnw, ac
- (c) cydymffurfio ag unrhyw ofynion statudol eraill mewn cysylltiad â storio neu waredu cyffuriau o'r disgrifiad hwnnw (mae bodloni'r gofynion hynny, felly, yn wasanaeth hanfodol at ddibenion y Rheoliadau hyn),

a rhaid iddo gydweithredu ag unrhyw drefniadau addas sydd gan y Bwrdd Iechyd Lleol yn eu lle ar gyfer casglu'r cyffuriau yn rheolaidd o fangre'r fferylllydd GIG, gan y Bwrdd Iechyd Lleol neu ar ei ran.

(5) Rhif ffôn Galw Iechyd Cymru 0845 46 47, cyfeiriad gwefan www.nhsdirect.wales.nhs.uk.

Gweithgareddau pellach sydd i'w cyflawni mewn cysylltiad â gwaredu cyffuriau diangen

15. Mewn cysylltiad â'r gwasanaethau a ddarperir o dan baragraff 13, rhaid i fferylllydd GIG—
- (a) sicrhau ei fod ef ac unrhyw aelodau o'i staff yn ymwybodol o'r risgiau sy'n gysylltiedig â thrin cyffuriau gwastraff ac o'r gweithdrefnau cywir sydd i'w dilyn er mwyn lleihau'r risgiau hynny, a
 - (b) sicrhau bod cyfarpar diogelu priodol, gan gynnwys menyg, oferôls a deunyddiau i ymdrin â gollyngiadau, ar gael yn hwylus iddo ef ac i unrhyw aelodau o'i staff, ac wrth law unrhyw fan lle y caiff cyffuriau gwastraff eu storio.

Hybu ffyrdd iach o fyw

16. Rhaid i fferylllydd GIG, i'r graddau y mae paragraffau 17 a 18 yn ei gwneud yn ofynnol, ac yn y modd a nodir yn y paragraffau hynny, hybu negeseuon iechyd y cyhoedd i'r cyhoedd.

Ymyrryd mewn cysylltiad â phresgripsiwn

- 17.—(1) Pan fo person sy'n defnyddio fferyllfa—
- (a) yn cyflwyno ffurflen bresgripsiwn neu bresgripsiwn amlroddadwy i fferylllydd GIG, a
 - (b) pan fo'n ymddangos i'r fferylllydd GIG fod y person—
 - (i) yn dioddef o ddiabetes,
 - (ii) mewn perygl o ddioddef clefyd coronaidd y galon neu bwysedd gwaed uchel, neu
 - (iii) yn ysmegu neu'n pwyso gormod,

rhaid i'r fferylllydd GIG, fel y bo'n briodol, ddarparu cyngor i'r person hwnnw, gyda'r nod o ychwanegu at wybodaeth y person hwnnw a'i ddealltwriaeth o'r materion iechyd sy'n berthnasol i amgylchiadau personol y person hwnnw.

- (2) Caniateir ategu'r cyngor a roddir o dan is-baragraff (1), fel y bo'n briodol—

- (a) drwy ddarparu deunydd ysgrifenedig (er enghraifft, taflenni), a
- (b) drwy atgyfeirio'r person i ffynonellau eraill o wybodaeth neu gyngor.

(3) Rhaid i fferylllydd GIG, mewn achosion priodol, gadw a chynnal cofnod o'r cyngor a roddir yn unol â'r paragraff hwn, a rhaid i'r cofnod hwnnw fod ar ffurf sy'n hwyluso—

- (a) archwilio'r gwasanaethau fferyllol a ddarperir gan y fferylllydd GIG, a
- (b) gofal dilynol i'r person y rhoddwyd y cyngor iddo.

Ymgyrchoedd iechyd y cyhoedd

18. Rhaid i fferylllydd GIG, ar gais y Bwrdd Iechyd Lleol y mae'r fferylllydd GIG wedi ei gynnwys ar ei restr fferyllol, sicrhau—

- (a) ei fod ef, ac unrhyw aelodau o'i staff, yn cymryd rhan, yn y modd y gofynnir amdano'n rhesymol gan y Bwrdd Iechyd Lleol, mewn hyd at chwe ymgyrch ym mhob blwyddyn galendr i hybu negeseuon iechyd y cyhoedd i ddefnyddwyr fferyllfa'r fferylllydd GIG, a
- (b) pan fo'r Bwrdd Iechyd Lleol yn gofyn iddo wneud hynny, gofnodi nifer y bobl y darparwyd gwybodaeth iddynt fel rhan o un o'r ymgyrchoedd hynny.

Cyfeirio defnyddwyr

19. Rhaid i fferylllydd GIG, i'r graddau y mae paragraff 20 yn ei gwneud yn ofynnol, ac yn y modd a nodir yn y paragraff hwnnw, ddarparu gwybodaeth i ddefnyddwyr fferyllfa'r fferylllydd GIG ynghylch darparwyr iechyd a gofal cymdeithasol eraill a sefydliadau cymorth.

Amlinelliad o'r gwasanaeth mewn cysylltiad â chyfeirio defnyddwyr

20.—(1) Pan fo'n ymddangos i fferylllydd GIG neu aelod o'i staff, gan roi sylw i'r angen i leihau'r defnydd amhriodol o wasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol a gwasanaethau cymorth, fod ar berson sy'n defnyddio fferyllfa'r fferylllydd GIG—

- (a) angen cyngor, triniaeth neu gymorth na all y fferylllydd GIG ei ddarparu neu ei darparu, ond
- (b) bod darparwr arall gwasanaethau iechyd neu ofal cymdeithasol neu wasanaethau cymorth, y mae'r fferylllydd GIG yn ymwybodol ohono, yn debygol o allu darparu'r cyngor hwnnw, y driniaeth honno neu'r gymorth hwnnw,

rhaidd i'r fferylllydd GIG ddarparu manylion cyswllt y darparwr hwnnw i'r person hwnnw ac, mewn achosion priodol, rhaid iddo atgyfeirio'r person hwnnw at y darparwr hwnnw.

(2) Pan na fo fferylllydd GIG, pan gyflwynir ffurflen bresgripsiwn neu bresgripsiwn amlroddadwy, yn gallu darparu cyfarpar, neu addasu cyfarpar stoma, oherwydd nad yw darparu'r cyfarpar neu'r addasu yng nghwrs busnes arferol y fferylllydd GIG, rhaid i'r fferylllydd GIG—

- (a) os yw'r claf yn cydsynio, atgyfeirio'r ffurflen bresgripsiwn neu'r presgripsiwn amlroddadwy at fferylllydd GIG arall neu at gontractwr cyfarpar GIG, neu
- (b) os nad yw'r claf yn cydsynio i atgyfeirio, cdarparu i'r claf fanylion cyswllt o leiaf ddau berson sy'n fferyllwyr GIG neu'n gontractwyr cyfarpar GIG sy'n gallu darparu'r cyfarpar neu addasu'r cyfarpar stoma (yn ôl y digwydd), os yw'r manylion hyn yn hysbys i'r fferylllydd GIG.

(3) Pan fo'n briodol, caniateir defnyddio nodyn atgyfeirio ysgrifenedig i wneud atgyfeiriad o dan y paragraff hwn.

(4) Rhaid i'r fferylllydd GIG, mewn achosion priodol, gadw a chynnal cofnod o unrhyw wybodaeth a roddir, neu unrhyw atgyfeiriad a wneir, o dan y paragraff hwn, a rhaid i'r cofnod hwnnw fod ar ffurf sy'n hwyluso—

- (a) archwilio'r gwasanaethau fferyllol a ddarperir gan y fferylllydd GIG, a
- (b) gofal dilynol i'r person y rhoddwyd yr wybodaeth iddo neu y gwnaed yr atgyfeiriad mewn cysylltiad ag ef.

Cymorth ar gyfer hunanofal

21. Rhaid i fferylllydd GIG, i'r graddau y mae paragraff 22 yn ei gwneud yn ofynnol, ac yn y modd a nodir yn y paragraff hwnnw, ddarparu cyngor a chymorth i bobl sy'n gofalu amdanynt eu hunain neu eu teuluoedd.

Amlinelliad o'r gwasanaeth mewn cysylltiad â chymorth ar gyfer hunanofal

22.—(1) Pan fo'n ymddangos i fferylllydd GIG neu aelod o'i staff, gan roi sylw i'r angen i leihau'r defnydd amhriodol o wasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol, y byddai person sy'n defnyddio fferyllfa'r fferylllydd GIG yn cael budd o gyngor gan y fferylllydd GIG i helpu'r person i reoli cyflwr meddygol (gan gynnwys, yn achos gofalwr, i helpu'r gofalwr i gynorthwyo i reoli cyflwr meddygol person arall), rhaid i'r fferylllydd GIG ddarparu cyngor i'r person sy'n defnyddio'r fferyllfa ynglŷn â rheoli'r cyflwr meddygol gan gynnwys, fel y bo'n briodol, gyngor—

- (a) ar y dewis o driniaethau, gan gynnwys cyngor ar ddethol a defnyddio cyffuriau priodol nad ydynt yn feddyginiaethau a roddir ar bresgripsiwn yn unig, a
- (b) ar newidiadau yn ffordd y claf o fyw.

(2) Rhaid i'r fferylllydd GIG, mewn achosion priodol, gadw a chynnal cofnod o unrhyw gyngor a roddir o dan is-paragraff (1), a rhaid i'r cofnod hwnnw fod ar ffurf sy'n hwyluso—

- (a) archwilio'r gwasanaethau fferyllol a ddarperir gan y fferylllydd GIG, a

- (b) gofal dilynol i'r person y rhoddwyd y cyngor iddo neu mewn cysylltiad ag ef.

RHAN 3

Oriau agor fferyllfa

Oriau agor fferyllfa: cyffredinol

23.—(1) Rhaid i fferylllydd GIG sicrhau y darperir gwasanaethau fferyllol ym mhob un o'r mangreoedd y mae'r fferylllydd GIG wedi ymgymryd â darparu gwasanaethau fferyllol ohonynt—

- (a) am ddim llai na 40 awr bob wythnos, neu
- (b) os yw'r Bwrdd Iechyd Lleol y mae'r fferylllydd GIG wedi ei gynnwys yn ei restr fferyllol, neu Weinidogion Cymru yn dilyn apêl, wedi cyfarwyddo y caiff y fferylllydd GIG ddarparu gwasanaethau fferyllol yn y fangre am lai na 40 awr yr wythnos ar yr amod bod y fferylllydd GIG yn darparu'r gwasanaethau hynny ar amseroedd penodol ac ar ddiwrnodau penodol, ar yr amseroedd ac ar y diwrnodau a bennwyd felly, neu
- (c) os yw'r Bwrdd Iechyd Lleol y mae'r fferylllydd GIG wedi ei gynnwys yn ei restr fferyllol, neu Weinidogion Cymru yn dilyn apêl, wedi cyfarwyddo bod rhaid i'r fferylllydd GIG ddarparu gwasanaethau fferyllol yn y fangre am fwy na 40 awr yr wythnos ar amseroedd penodol ac ar ddiwrnodau penodol, ar yr amseroedd ac ar y diwrnodau a bennwyd felly, neu
- (d) os yw'r Bwrdd Iechyd Lleol y mae'r fferylllydd GIG wedi ei gynnwys yn ei restr fferyllol, neu Weinidogion Cymru yn dilyn apêl, wedi cyfarwyddo bod rhaid i'r fferylllydd GIG ddarparu gwasanaethau fferyllol yn y fangre am fwy na 40 awr yr wythnos—
 - (i) am y cyfanswm oriau bob wythnos sy'n ofynnol yn rhinwedd y cyfarwyddyd hwnnw, a
 - (ii) o ran yr oriau ychwanegol y mae'n ofynnol i'r fferylllydd GIG ddarparu gwasanaethau fferyllol yn rhinwedd y cyfarwyddyd hwnnw, ar y diwrnodau ac ar yr amseroedd y mae'n ofynnol i'r fferylllydd GIG ddarparu gwasanaethau fferyllol yn ystod yr oriau ychwanegol hynny, fel y'i nodir yn y cyfarwyddyd hwnnw,

ond caiff Bwrdd Iechyd Lleol, o dan amgylchiadau priodol, gytuno i atal gwasanaethau fferyllol dros dro am gyfnod penodol, pan fo wedi cael 3 mis o rybudd gan y fferylllydd GIG o'r bwriad i atal y gwasanaethau dros dro.

(2) Rhaid i fferylllydd GIG hysbysu'r Bwrdd Iechyd Lleol y mae'r fferylllydd GIG wedi ei gynnwys yn ei restr fferyllol am oriau eraill y bydd y fangre y mae'r fferylllydd GIG wedi ymgymryd â darparu gwasanaethau fferyllol ohoni ar agor, sef oriau sy'n ychwanegol at yr oriau y mae'r fferyllfa o dan rwymedigaeth i agor yn rhinwedd is-baragraff (1) (ac y cyfeirir atynt yn y Rheoliadau hyn fel "oriau agor atodol").

(3) Ym mhob un o'r mangreoedd y mae fferylllydd GIG wedi ymgymryd â darparu gwasanaethau fferyllol ohonynt, rhaid i'r fferylllydd GIG arddangos—

- (a) hysbysiad sy'n pennu'r amseroedd y mae'r fangre ar agor ar gyfer darparu cyffuriau a chyfarpar, a
- (b) ar yr amseroedd nad yw'r fangre ar agor, hysbysiad sy'n seiliedig ar wybodaeth a ddarperir gan y Bwrdd Iechyd Lleol ac sy'n ddarllenadwy o'r tu allan i'r fangre, sy'n pennu cyfeiriadau fferyllwyr GIG eraill sydd wedi eu cynnwys yn y rhestr fferyllol a'r amseroedd y gellir cael cyffuriau a chyfarpar o'r cyfeiriadau hynny.

(4) Rhaid i fferylllydd GIG, ar gais, gyflwyno datganiad i'r Bwrdd Iechyd Lleol y mae'r fferylllydd GIG wedi ei gynnwys ar ei restr fferyllol, sy'n nodi—

- (a) yr amseroedd y darperir gwasanaethau fferyllol ym mhob un o'r mangreoedd y mae'r fferyllydd GIG wedi ymgymryd â darparu gwasanaethau fferyllol ohonynt (gan gynnwys yr amseroedd y mae'r fferyllydd GIG yn darparu gwasanaethau fferyllol pan nad yw o dan rwymedigaeth i wneud hynny yn rhinwedd is-baragraff (1)), a
 - (b) y gwasanaethau fferyllol y mae'r fferyllydd GIG fel arfer yn eu darparu ym mhob un o'r mangreoedd hynny.
- (5) Pan fo fferyllydd GIG yn newid—
- (a) y diwrnodau neu'r amseroedd y mae'r gwasanaethau fferyllol i'w darparu mewn mangre y mae'r fferyllydd GIG wedi ymgymryd â darparu gwasanaethau fferyllol ohoni, neu
 - (b) y gwasanaethau fferyllol y mae'r fferyllydd GIG fel arfer i'w darparu yn y fangre honno, rhaid i'r fferyllydd GIG gyflenwi, i'r Bwrdd Iechyd Lleol y mae'r fferyllydd GIG wedi ei gynnwys ar ei restr fferyllol, ddatganiad sy'n rhoi gywybod iddo am y newid.
- (6) Pan fo fferyllydd GIG wedi cyflwyno datganiad o dan is-baragraff (4) neu (5) mewn cysylltiad ag unrhyw fangre, neu pan fo'r fferyllydd GIG wedi nodi, mewn cais o dan y Rheoliadau hyn i gael ei gynnwys yn y rhestr fferyllol, y diwrnodau a'r amseroedd y darperir gwasanaethau fferyllol yn y fangre y mae'r cais yn ymwneud â hi os caniateir y cais—
- (a) rhaid i'r fferyllydd GIG sicrhau y darperir gwasanaethau fferyllol yn y fangre y mae'r datganiad neu'r cais yn ymwneud â hi ar y diwrnodau ac ar yr amseroedd a nodir yn y datganiad neu'r cais (oni bai bod y datganiad neu'r cais wedi ei ddisodli gan ddatganiad, neu ddatganiad pellach, o dan is-baragraff (5)), a
 - (b) ni chaiff y fferyllydd GIG newid—
 - (i) y diwrnodau na'r amseroedd y mae gwasanaethau fferyllol i'w darparu yn y fangre honno, neu
 - (ii) y gwasanaethau fferyllol y mae'r fferyllydd GIG i'w darparu fel arfer yn y fangre honno,
- fel y'u nodir yn y datganiad hwnnw neu'r cais hwnnw, am gyfnod o 3 mis o leiaf ar ôl i'r Bwrdd Iechyd Lleol gael y datganiad hwnnw neu'r cais hwnnw.
- (7) Pan fo fferyllydd GIG wedi ei rwystro gan salwch neu achos rhesymol arall rhag cydymffurfio â'i rwymedigaethau o dan is-baragraff (1), rhaid iddo, pan fo'n ymarferol, wneud trefniadau ag un neu ragor o fferyllwyr GIG eraill y mae eu mangreoedd yn y gymdogaeth ar gyfer darparu gwasanaethau fferyllol yn ystod y cyfnod hwnnw.
- (8) Pan fo darpariaeth gwasanaethau fferyllol wedi ei hatal dros dro am reswm sydd y tu hwnt i reolaeth y fferyllydd GIG, ni fydd y fferyllydd GIG wedi torri is-baragraffau (1), (2) a (3) ar yr amod—
- (a) bod y fferyllydd GIG yn hysbysu'r Bwrdd Iechyd Lleol y mae'r fferyllydd GIG wedi ei gynnwys ar ei restr fferyllol am yr ataliad hwnnw cyn gynted ag y bo'n ymarferol, a
 - (b) bod y fferyllydd GIG yn gwneud pob ymdrech resymol i ailddechrau darparu gwasanaethau fferyllol cyn gynted ag y bo'n ymarferol.
- (9) Nid yw gwaith a gynlluniwyd ymlaen llaw i ailwampio fferyllfa yn "achos rhesymol" at ddibenion is-baragraff (7) nac yn "rheswm sydd y tu hwnt i reolaeth y fferyllydd GIG" at ddibenion is-baragraff (8).
- (10) At ddibenion cyfrifo nifer yr oriau y mae fferyllfa ar agor yn ystod wythnos sy'n cynnwys Dydd Nadolig, Dydd Gwener y Groglith, Sul y Pasg neu wyl banc, rhaid barnu bod y fferyllfa ar agor ar y diwrnod hwnnw ar yr amseroedd y byddai wedi bod ar agor fel arfer ar y diwrnod hwnnw o'r wythnos.
- (11) Yn y Rhan hon—

ystyr “cyfarwyddyd presennol” (“*existing direction*”) yw cyfarwyddyd a wnaed yn unol â’r Rhan hon neu gyfarwyddyd a oedd yn bodoli ar y dyddiad y daeth y Rheoliadau hyn i rym;

ystyr “oriau ychwanegol” (“*additional hours*”) y mae i fod yn ofynnol i fferylllydd GIG ddarparu gwasanaethau fferyllol yw’r oriau hynny pan na fyddai’r fferylllydd GIG yn darparu gwasanaethau fferyllol, pe bai’r fferylllydd GIG yn ddarostyngedig i’r amod a nodir yn is-baragraff (1)(a) ac nid yr amod a nodir yn is-baragraff (1)(d).

Materion i’w hystyried wrth ddyroddi cyfarwyddydau mewn cysylltiad ag oriau agor fferyllfa

24.—(1) Pan fo Bwrdd Iechyd Lleol yn dyroddi cyfarwyddyd sy’n pennu unrhyw amseroedd neu ddiwrnodau o dan y Rhan hon, rhaid iddo, wrth wneud hynny, geisio sicrhau bod yr oriau y mae mangre ar agor ar gyfer darparu gwasanaethau fferyllol yn rhai sy’n sicrhau y darperir y gwasanaethau fferyllol ar y diwrnodau hynny ac ar yr amseroedd hynny sy’n angenrheidiol er mwyn diwallu anghenion pobl yn y gymdogaeth, neu ddefnyddwyr tebygol eraill y fferyllfa, am wasanaethau fferyllol.

(2) Wrth ystyried y materion a grybwyllir yn is-baragraff (1), caiff y Bwrdd Iechyd Lleol roi sylw i unrhyw wasanaethau fferyllol a ddarperir yn y gymdogaeth honno o dan amgylchiadau pan na fo’r fferylllydd GIG o dan rwymedigaeth i ddarparu’r gwasanaethau hynny.

(3) Ni chaiff y Bwrdd Iechyd Lleol gyfarwyddo y caiff fferylllydd GIG ddarparu gwasanaethau fferyllol yn y fangre am lai na 40 awr yn ystod unrhyw wythnos, oni bai ei fod wedi ei fodloni bod darpariaeth gwasanaethau fferyllol yn y gymdogaeth yn debygol o fod yn ddigonol i ddiwallu’r angen am wasanaethau o’r fath ar yr amseroedd pan nad yw’r fferylllydd GIG yn darparu gwasanaethau fferyllol.

(4) Ni chaiff y Bwrdd Iechyd Lleol gyfarwyddo bod rhaid i fferylllydd GIG ddarparu gwasanaethau fferyllol yn y fangre am fwy na 40 awr yn ystod unrhyw wythnos, oni bai ei fod wedi ei fodloni y bydd y fferylllydd GIG yn cael tâl rhesymol mewn cysylltiad â’r oriau ychwanegol y mae’n ofynnol iddo ddarparu gwasanaethau fferyllol (ac mae unrhyw dâl ychwanegol sy’n daladwy yn unol â phenderfyniad a wneir o ganlyniad i reoliad 42 mewn cysylltiad â’r oriau hynny yn “tâl rhesymol” at y dibenion hyn).

Penderfyniad a ysgogir gan y Bwrdd Iechyd Lleol ynghylch oriau agor fferyllfa

25.—(1) Pan fo’n ymddangos i’r Bwrdd Iechyd Lleol y mae’r fferylllydd GIG wedi ei gynnwys yn ei restr fferyllol, ar ôl ymgynghori â’r Pwyllgor Fferyllol Lleol neu ar ôl ystyried y mater ar gais y Pwyllgor hwnnw, nad yw’r amseroedd y mae, neu y bydd, fferyllfa ar agor ar gyfer darparu gwasanaethau fferyllol yn diwallu anghenion y canlynol mwyach, neu na fydd yr amseroedd hynny yn diwallu anghenion y canlynol—

- (a) pobl yn y gymdogaeth, neu
- (b) defnyddwyr tebygol eraill y fferyllfa honno,

am wasanaethau fferyllol, caiff asesu pa un ai i ddyroddi cyfarwyddyd i’w gwneud yn ofynnol i’r fferylllydd GIG sy’n berchen ar y fferyllfa ddarparu gwasanaethau fferyllol yn y fferyllfa ar amseroedd penodol ac ar ddiwrnodau penodol (a all gynnwys Dydd Nadolig, Dydd Gwener y Groglith, Sul y Pasg a gwyliau banc).

(2) Cyn cwblhau’r asesiad o dan is-baragraff (1), rhaid i’r Bwrdd Iechyd Lleol—

- (a) rhoi hysbysiad i’r fferylllydd GIG o unrhyw newidiadau arfaethedig yn yr amseroedd neu’r diwrnodau y mae’r fferyllfa i fod ar agor, a
- (b) caniatáu cyfnod o 30 o ddiwrnodau i’r fferylllydd GIG ar gyfer cyflwyno sylwadau ysgrifenedig i’r Bwrdd Iechyd Lleol ynghlŷn â’r newidiadau arfaethedig.

(3) Ar ôl ystyried unrhyw sylwadau a gyflwynir yn unol ag is-baragraff (2)(b), rhaid i'r Bwrdd Iechyd Lleol—

- (a) dyroddi cyfarwyddyd (a fydd yn disodli unrhyw gyfarwyddyd presennol) sy'n bodloni gofynion is-baragraffau (4) a (5),
- (b) cadarnhau unrhyw gyfarwyddyd presennol sy'n pennu'r diwrnodau a'r amseroedd y mae rhaid i'r fferylllydd GIG ddarparu gwasanaethau fferyllol yn y fferyllfa, ar yr amod y byddai'r cyfarwyddyd presennol yn bodloni gofynion is-baragraffau (4) a (5) pe dyroddid ef o dan y paragraff hwn, neu
- (c) naill ai—
 - (i) dirymu (heb ei amnewid) unrhyw gyfarwyddyd presennol sy'n pennu'r amseroedd neu'r diwrnodau y mae rhaid i'r fferylllydd GIG ddarparu gwasanaethau fferyllol yn y fferyllfa, neu
 - (ii) mewn achos pan na fo cyfarwyddyd presennol, beidio â dyroddi unrhyw gyfarwyddyd, ac mewn achos o'r fath, yn rhinwedd paragraff 23(1)(a), rhaid i'r fferyllfa fod ar agor am ddim llai na 40 awr bob wythnos.

(4) Pan fo Bwrdd Iechyd Lleol yn dyroddi cyfarwyddyd o dan is-baragraff (3), mewn cysylltiad â fferyllfa y mae'n ofynnol iddi fod ar agor—

- (a) am fwy na 40 awr bob wythnos, rhaid iddo, yn y cyfarwyddyd hwnnw, nodi—
 - (i) cyfanswm nifer yr oriau bob wythnos y mae rhaid i'r fferylllydd GIG ddarparu gwasanaethau fferyllol yn y fferyllfa, a
 - (ii) ynglŷn â'r oriau ychwanegol y mae'r fferylllydd GIG i ddarparu gwasanaethau fferyllol, y diwrnodau a'r amseroedd y mae'n ofynnol i'r fferylllydd GIG ddarparu'r gwasanaethau hynny yn ystod yr oriau ychwanegol hynny,ond ni chaiff, yn y cyfarwyddyd hwnnw, nodi'r diwrnodau neu'r amseroedd y mae'r fferylllydd GIG i ddarparu gwasanaethau fferyllol yn ystod oriau nad ydynt yn oriau ychwanegol, neu
- (b) am lai na 40 awr bob wythnos, rhaid iddo, yn y cyfarwyddyd hwnnw, nodi'r diwrnodau a'r amseroedd y mae gwasanaethau fferyllol i'w darparu yn y fferyllfa honno.

(5) Ni chaiff y Bwrdd Iechyd Lleol ddyroddi cyfarwyddyd o dan is-baragraff (3) os ei effaith, yn syml, yw ei gwneud yn ofynnol i fferyllfa fod ar agor am 40 awr bob wythnos ar ddiwrnodau penodol ac amseroedd penodol (hynny yw, rhaid i'r cyfarwyddyd gael yr effaith o'i gwneud yn ofynnol i fferyllfa fod ar agor am naill ai mwy neu lai na 40 awr bob wythnos).

(6) Rhaid i'r Bwrdd Iechyd Lleol hysbysu'r fferylllydd GIG yn ysgrifenedig am unrhyw gyfarwyddyd a ddyroddir, neu unrhyw gam gweithredu arall a gymerir, o dan is-baragraff (3), a phan fo'n pennu diwrnodau newydd neu amseroedd newydd y mae'r fferylllydd GIG i ddarparu gwasanaethau fferyllol yn y fferyllfa, rhaid iddo gynnwys gyda'r hysbysiad ddatganiad ysgrifenedig o'r canlynol—

- (a) y rhesymau dros y newid, a
- (b) hawl y fferylllydd GIG i apelio o dan is-baragraff (7).

(7) Caiiff fferylllydd GIG, o fewn 30 o ddiwrnodau i gael hysbysiad o dan is-baragraff (6), apelio'n ysgrifenedig i Weinidogion Cymru yn erbyn unrhyw gyfarwyddyd a ddyroddwyd neu unrhyw gam gweithredu arall a gymerwyd o dan is-baragraff (3), sy'n pennu diwrnodau newydd neu amseroedd newydd y mae'r fferylllydd GIG i ddarparu gwasanaethau fferyllol.

(8) Caiiff Gweinidogion Cymru, wrth benderfynu apêl, naill ai cadarnhau'r cam gweithredu a gymerwyd gan y Bwrdd Iechyd Lleol neu gymryd unrhyw gam gweithredu y gallai'r Bwrdd Iechyd Lleol fod wedi ei gymryd o dan is-baragraff (3).

(9) Rhaid i Weinidogion Cymru hysbysu'r fferylllydd GIG yn ysgrifenedig am eu penderfyniad a rhaid iddynt, ym mhob achos, gynnwys gyda'r hysbysiad ddatganiad ysgrifenedig o'r rhesymau dros y penderfyniad.

(10) Os yw'r amseroedd neu'r diwrnodau y mae fferylllydd GIG i ddarparu gwasanaethau fferyllol mewn fferyllfa wedi eu newid yn unol â'r paragraff hwn, rhaid i'r fferylllydd GIG gyflwyno'r newidiadau—

- (a) os nad yw wedi apelio o dan is-baragraff (7), ddim hwyrach nag 8 wythnos ar ôl y dyddiad y mae'n cael hysbysiad o dan is-baragraff (6), neu
- (b) os yw wedi apelio o dan is-baragraff (7), ddim hwyrach nag 8 wythnos ar ôl y dyddiad y mae'n cael hysbysiad o dan is-baragraff (9).

Penderfyniad a ysgogir gan y fferylllydd GIG ynghylch oriau agor fferyllfa

26.—(1) Caiff fferylllydd GIG wneud cais i Fwrdd Iechyd Lleol y mae'r fferylllydd GIG wedi ei gynnwys ar ei restr fferyllol iddo newid y diwrnodau neu'r amseroedd y mae'r fferylllydd GIG o dan rwymedigaeth i ddarparu gwasanaethau fferyllol yn fferyllfa'r fferylllydd GIG, mewn ffordd—

- (a) sy'n lleihau cyfanswm nifer yr oriau y mae'r fferylllydd GIG o dan rwymedigaeth i ddarparu gwasanaethau fferyllol bob wythnos, neu
- (b) sy'n cadw cyfanswm nifer yr oriau yn ddigynnewid.

(2) Pan fo fferylllydd GIG yn gwneud cais o dan is-baragraff (1), rhaid i'r fferylllydd GIG, fel rhan o'r cais hwnnw, ddarparu i'r Bwrdd Iechyd Lleol unrhyw wybodaeth y mae'r Bwrdd Iechyd Lleol yn gofyn yn rhesymol amdani mewn cysylltiad ag unrhyw newidiadau yn anghenion pobl yn y gymdogaeth, neu ddefnyddwyr tebygol eraill y fferyllfa, am wasanaethau fferyllol sy'n berthnasol i'r cais.

(3) Rhaid i'r Bwrdd Iechyd Lleol benderfynu cais o dan is-baragraff (1) o fewn 60 niwrnod i'w gael (gan gynnwys unrhyw wybodaeth sy'n ofynnol gan y ceisydd yn unol ag is-baragraff (2)).

(4) Wrth benderfynu'r cais, rhaid i'r Bwrdd Iechyd Lleol—

- (a) dyroddi cyfarwyddyd (a fydd yn disodli unrhyw gyfarwyddyd presennol) sy'n bodloni gofynion is-baragraffau (5) a (6) ac yn cael yr effaith naill ai o ganiatáu'r cais o dan y paragraff hwn neu ei ganiatáu'n rhannol yn unig,
- (b) cadarnhau unrhyw gyfarwyddyd presennol sy'n pennu'r diwrnodau a'r amseroedd y mae rhaid i'r fferylllydd GIG ddarparu gwasanaethau fferyllol yn y fferyllfa, ar yr amod y byddai'r cyfarwyddyd presennol yn bodloni gofynion is-baragraffau (5) a (6), neu
- (c) naill ai—
 - (i) dirymu (heb ei amnewid) unrhyw gyfarwyddyd presennol mewn cysylltiad â'r amseroedd neu'r diwrnodau y mae rhaid i'r fferylllydd GIG ddarparu gwasanaethau fferyllol yn y fferyllfa, pan fo hyn yn cael yr effaith o ganiatáu'r cais o dan y paragraff hwn neu ei ganiatáu'n rhannol yn unig, neu
 - (ii) mewn achos pan na fo cyfarwyddyd presennol, beidio â dyroddi unrhyw gyfarwyddyd, ac mewn achos o'r fath, yn rhinwedd paragraff 23(1)(a), rhaid i'r fferyllfa fod ar agor am ddim llai na 40 awr bob wythnos.

(5) Pan fo Bwrdd Iechyd Lleol yn dyroddi cyfarwyddyd o dan is-baragraff (4) mewn cysylltiad â fferyllfa y mae'n ofynnol iddi fod ar agor—

- (a) am fwy na 40 awr bob wythnos, rhaid iddo, yn y cyfarwyddyd hwnnw, nodi—
 - (i) cyfanswm nifer yr oriau bob wythnos y mae'n ofynnol i'r fferylllydd GIG ddarparu gwasanaethau fferyllol yn y fferyllfa, a

- (ii) ynglŷn â'r oriau ychwanegol y mae'r fferylllydd GIG i ddarparu gwasanaethau fferyllol, y diwrnodau a'r amseroedd y mae'n ofynnol i'r fferylllydd GIG ddarparu'r gwasanaethau hynny yn ystod yr oriau ychwanegol hynny,

ond ni chaiff, yn y cyfarwyddyd hwnnw, nodi'r diwrnodau neu'r amseroedd y mae'r fferylllydd GIG i ddarparu gwasanaethau fferyllol yn ystod oriau nad ydynt yn oriau ychwanegol, neu

- (b) am lai na 40 awr bob wythnos, rhaid iddo, yn y cyfarwyddyd hwnnw, nodi'r diwrnodau a'r amseroedd y mae gwasanaethau fferyllol i'w darparu yn y fferyllfa honno.

(6) Ni chaiff y Bwrdd Iechyd Lleol ddyroddi cyfarwyddyd o dan is-baragraff (4) os ei effaith, yn syml, yw ei gwneud yn ofynnol i fferyllfa fod ar agor am 40 awr bob wythnos ar ddiwrnodau penodol ac amseroedd penodol (hynny yw, rhaid i'r cyfarwyddyd gael yr effaith o'i gwneud yn ofynnol i fferyllfa fod ar agor am naill ai mwy neu lai na 40 awr bob wythnos).

(7) Pan fo'r Bwrdd Iechyd Lleol yn ystyried gweithredu o dan is-baragraff (4)(a) neu (c)(i), rhaid iddo ymgynghori â'r Pwyllgor Fferyllol Lleol cyn penderfynu'r cais.

(8) Rhaid i Fwrdd Iechyd Lleol hysbysu'r fferylllydd GIG yn ysgrifenedig am unrhyw gyfarwyddyd a ddyroddir, neu unrhyw gam gweithredu arall a gymerir, o dan is-baragraff (4), a phan fo hyn yn cael yr effaith o wrthod cais o dan y paragraff hwn, neu ei ganiatáu'n rhannol, rhaid iddo anfon at y fferylllydd GIG ddatganiad ysgrifenedig sy'n nodi—

- (a) y rhesymau dros y gwrthodiad neu, yn ôl y digwydd, dros ganiatáu'r cais yn rhannol yn unig, a
- (b) hawl y fferylllydd GIG i apelio o dan is-baragraff (9).

(9) Caiff fferylllydd GIG, o fewn 30 o ddiwrnodau i gael hysbysiad yn unol ag is-baragraff (8), apelio'n ysgrifenedig i Weinidogion Cymru yn erbyn unrhyw gam gweithredu o dan is-baragraff (4) sy'n cael yr effaith o wrthod cais o dan y paragraff hwn neu ei ganiatáu'n rhannol yn unig.

(10) Caiff Gweinidogion Cymru, wrth benderfynu apêl, naill ai cadarnhau'r cam gweithredu a gymerwyd gan y Bwrdd Iechyd Lleol neu gymryd unrhyw gam gweithredu y gallai'r Bwrdd Iechyd Lleol fod wedi ei gymryd o dan is-baragraff (4).

(11) Rhaid i Weinidogion Cymru hysbysu'r fferylllydd GIG yn ysgrifenedig am eu penderfyniad a rhaid iddynt, ym mhob achos, gynnwys gyda'r hysbysiad ddatganiad ysgrifenedig o'r rhesymau dros y penderfyniad.

(12) Os yw'r diwrnodau neu'r amseroedd y mae fferylllydd GIG i ddarparu gwasanaethau fferyllol mewn fferyllfa wedi eu newid yn unol â'r paragraff hwn, rhaid i'r fferylllydd GIG gyflwyno'r newidiadau—

- (a) os nad yw wedi apelio o dan is-baragraff (9), ddim cynharach na 30 o ddiwrnodau ar ôl y dyddiad y mae'n cael hysbysiad o dan is-baragraff (8), neu
- (b) os yw wedi apelio o dan is-baragraff (9), ddim cynharach na 30 o ddiwrnodau ar ôl y dyddiad y mae'n cael hysbysiad o dan is-baragraff (11).

Oriau agor dros dro a chyfnodau cau yn ystod argyfwng, sy'n ei gwneud yn ofynnol darparu gwasanaethau fferyllol yn hyblyg

27.—(1) Er gwaethaf darpariaethau'r Atodlen hon, yn ystod argyfwng sy'n ei gwneud yn ofynnol darparu gwasanaethau fferyllol mewn ffordd hyblyg, caiff y Bwrdd Iechyd Lleol y mae'r fferylllydd GIG wedi ei gynnwys yn ei restr fferyllol, os gwneir cais gan y fferylllydd GIG, ganiatáu i'r fferylllydd GIG newid dros dro y diwrnodau neu'r amseroedd y mae'r fferylllydd GIG o dan rwymedigaeth i ddarparu gwasanaethau fferyllol yn y fangre y mae'r fferylllydd GIG wedi ymgymryd â darparu gwasanaethau fferyllol ohoni, neu ganiatáu cau'r fangre honno dros dro—

- (a) os yw'r fferylllydd GIG yn rhoi o leiaf 24 awr o rybudd o'r newid neu'r cau, a

- (b) os yw'r rhesymau a roddir gan y fferylllydd GIG dros wneud y cais yn rhesymau digonol ym marn y Bwrdd Iechyd Lleol.

(2) Nid oes angen i'r Bwrdd Iechyd Lleol gymeradwyo'r cais cyn y newid neu'r cau, ac os nad yw'n gwneud hynny ond yn penderfynu yn ddiweddarach nad yw rhesymau'r fferylllydd GIG, yn ei farn, yn rhesymau digonol, yna mae'r diwrnodau neu'r amseroedd y mae'r fferylllydd GIG o dan rwymedigaeth i ddarparu gwasanaethau fferyllol yn y fangre i ddychwelyd i'r hyn a oeddent cyn eu disodli, o'r diwrnod ar ôl y dyddiad y rhoddir y penderfyniad hwnnw i'r fferylllydd GIG.

RHAN 4

Llywodraethu clinigol a chwynion

Llywodraethu clinigol

28.—(1) Rhaid i fferylllydd GIG, mewn cysylltiad â'r holl wasanaethau fferyllol y mae'r fferylllydd GIG yn eu darparu, gymryd rhan mewn system dderbyniol o lywodraethu clinigol, yn y modd sy'n rhesymol ofynnol gan y Bwrdd Iechyd Lleol y mae'r fferylllydd GIG wedi ei gynnwys ar ei restr fferyllol.

(2) Mae system o lywodraethu clinigol yn “dderbyniol” os yw'n darparu ar gyfer—

- (a) cydymffurfio â'r cydrannau llywodraethu clinigol a nodir yn is-baragraff (3), a
- (b) cyflwyno hunanasesiad blynyddol o'r cydymffurfedd (hyd at lefel gymeradwy) â'r cydrannau llywodraethu clinigol hynny, drwy gyfrwng trefniadau cyflwyno data cymeradwy sy'n caniatáu i'r Bwrdd Iechyd Lleol gael mynediad i'r asesiad hwnnw.

(3) Y cydrannau llywodraethu clinigol yw'r canlynol—

- (a) rhaglen ar gyfer cynnwys y cleifion a'r cyhoedd, sy'n cynnwys—
- (i) gofyniad y dylai'r fferylllydd GIG lunio, mewn modd cymeradwy, daflen ymarfer mewn cysylltiad â fferyllfa'r fferylllydd GIG a rhoi'r daflen ar gael mewn modd priodol,
- (ii) gofyniad bod y fferylllydd GIG yn rhoi cyhoeddusrwydd i'r gwasanaethau GIG sydd ar gael yn fferyllfa'r fferylllydd GIG neu ohoni,
- (iii) gofyniad bod y fferylllydd GIG, pan fo'n rhoi cyhoeddusrwydd i'r gwasanaethau GIG sydd ar gael yn fferyllfa'r fferylllydd GIG neu ohoni (pa un a yw'r fferylllydd GIG yn llunio ei ddeunydd cyhoeddusrwydd ei hunan, ynteu'n hysbysebu'r gwasanaethau mewn deunydd a gyhoeddir gan berson arall), yn gwneud hynny mewn modd sy'n ei gwneud yn glir mai fel rhan o'r gwasanaeth iechyd y cyllidir y gwasanaethau hynny,
- (iv) gofyniad y dylai'r fferylllydd GIG ymgymryd ag arolwg cymeradwy o foddhad y cleifion yn flynyddol, mewn modd cymeradwy, gan gynnwys gofyniad i roi cyhoeddusrwydd i ganlyniadau'r arolwg ac i unrhyw gamau gweithredu priodol y mae'r fferylllydd GIG yn bwriadu eu cymryd,
- (v) trefniadau ar gyfer monitro cyffuriau neu gyfarpar sy'n ddyledus i gleifion ond nad ydynt mewn stoc,
- (vi) system gwyno gymeradwy (sy'n bodloni gofynion y Rhan hon),
- (vii) gofyniad bod y fferylllydd GIG yn cydweithredu'n briodol ag ymweliadau'r Cyngor Iechyd Cymuned Lleol ac yn cymryd camau gweithredu priodol o ganlyniad i'r ymweliadau hynny,

- (viii) gofyniad bod y fferylllydd GIG yn cydweithredu'n briodol ag unrhyw arolygiad neu adolygiad rhesymol y mae'r Bwrdd Iechyd Lleol neu unrhyw awdurdod statudol perthnasol yn dymuno ymgymryd ag ef, a
 - (ix) trefniadau ar gyfer monitro cydymffurfedd â Deddf Cydraddoldeb 2010(6),
 - (b) rhaglen archwilio clinigol (5 niwrnod, fel arfer), sy'n cynnwys o leiaf un archwiliad mewn fferyllfa ac un archwiliad amlddisgyblaethol a gytunir gan y Bwrdd Iechyd Lleol ym mhob blwyddyn ariannol,
 - (c) rhaglen rheoli risg, sy'n cynnwys—
 - (i) trefniadau ar gyfer sicrhau bod yr holl stoc yn cael ei drin mewn ffordd briodol,
 - (ii) trefniadau ar gyfer sicrhau bod yr holl gyfarpar a ddefnyddir wrth ddarparu gwasanaethau fferyllol yn cael ei gynnal yn briodol,
 - (iii) system gymeradwy o adrodd am ddigwyddiadau, ynghyd â threfniadau ar gyfer dadansoddi digwyddiadau critigol ac ymateb iddynt, sy'n cynnwys y canlynol—
 - (aa) cofnod o ddigwyddiadau diogelwch cleifion, a
 - (bb) cofnod o ddigwyddiadau a fu bron a digwydd,
 - (iv) trefniadau, gan gynnwys trefniadau cadw cofnodion, ar gyfer ymdrin yn briodol ac yn amserol â chyfathrebiadau ynglŷn â diogelwch cleifion oddi wrth Weinidogion Cymru, yr Asiantaeth Rheoleiddio Meddyginiaethau a Chynhyrchion Gofal Iechyd a Bwrdd Comisiynu'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol,
 - (v) gweithdrefnau gweithredu safonol priodol, gan gynnwys gweithdrefnau gweithredu safonol mewn cysylltiad â phresgripsiynau amlroddadwy a darparu cyngor a chymorth i bobl sy'n gofalu amdanynt eu hunain neu eu teuluoedd,
 - (vi) trefniadau gwaredu gwastraff priodol (yn ychwanegol at y rheini sy'n ofynnol o dan baragraffau 14 a 15) ar gyfer gwastraff clinigol a chyfrinachol,
 - (vii) arweinydd llywodraethu clinigol ar gyfer pob fferyllfa, a benodir felly gan y fferylllydd GIG (neu'r fferylllydd GIG ei hunan), sy'n wybodus ynglŷn â'r gweithdrefnau fferylliaeth yn y fferyllfa honno a'r gwasanaethau GIG eraill sydd ar gael yn ardal leol y fferyllfa honno,
 - (viii) gweithdrefnau priodol ar gyfer amddiffyn plant, a
 - (ix) trefniadau ar gyfer monitro cydymffurfedd â Deddf Iechyd a Diogelwch etc. 1974(7),
 - (d) rhaglen effeithiolrwydd clinigol, sy'n cynnwys trefniadau ar gyfer sicrhau y rhoddir cyngor priodol gan y fferylllydd GIG—
 - (i) mewn cysylltiad â darparu cyffuriau yn unol â phresgripsiwn amlroddadwy,
 - (ii) mewn cysylltiad â darparu cyfarpar yn unol â ffurflen bresgripsiwn neu bresgripsiwn amlroddadwy, neu
 - (iii) i bobl sy'n gofalu amdanynt eu hunain neu eu teuluoedd,
- a threfniadau ar gyfer sicrhau bod y fferylllydd GIG, wrth roi cyngor i unrhyw glaf ar fater a grybwyllir ym mharagraff (d)(ii), yn rhoi sylw i'r manylion a gynhwysir yn y cofnodion a gynhelir o dan baragraff 11(1)(f) mewn cysylltiad â darparu cyfarpar a'r patrwm rhagnodi sy'n ymwneud â'r claf o dan sylw,
- (e) rhaglen staffio a rheoli staff, sy'n cynnwys—
 - (i) trefniadau ar gyfer darparu hyfforddiant ymsefydlu priodol i staff, gan gynnwys unrhyw locwm,

(6) 2010 p. 15.

(7) 1974 p. 37.

- (ii) hyfforddiant priodol i'r holl staff mewn cysylltiad ag unrhyw rôl y gofynnir iddynt ei chyflawni,
- (iii) trefniadau ar gyfer gwirio cymwysterau a geirdaon yr holl staff sy'n ymwneud â darparu gwasanaethau GIG,
- (iv) trefniadau ar gyfer canfod a chefnogi anghenion datblygu'r holl staff sy'n ymwneud â darparu gwasanaethau fferyllol, neu wasanaethau GIG eraill, gan gynnwys datblygiad proffesiynol parhaus i fferyllwyr cofrestredig ac unrhyw achredu sy'n angenrheidiol mewn cysylltiad â darparu gwasanaethau cyfeiriedig,
- (v) trefniadau ar gyfer ymdrin â pherfformiad gwael (ar y cyd â'r Bwrdd Iechyd Lleol fel y bo'n briodol), a
- (vi) trefniadau (y mae rhaid iddynt gynnwys polisi ysgrifenedig) ar gyfer sicrhau bod yr holl staff, gan gynnwys unrhyw locwm, sydd, o ganlyniad i'w cyflogaeth gyda'r fferyllydd GIG—
 - (aa) yn gwneud yr hyn sy'n ddatgeliad gwarchoddedig o fewn yr ystyr a roddir i “protected disclosure” yn adran 43A o Ddeddf Hawliau Cyflogaeth 1996⁽⁸⁾ (ystyr “protected disclosure”), yn cael yr hawliau a roddir mewn cysylltiad â datgeliadau o'r fath gan y Ddeddf honno, a
 - (bb) yn darparu gwybodaeth yn ddiwyll ac nid er eu budd personol i'r Cyngor Fferyllol Cyffredinol neu i Fwrdd Iechyd Lleol sy'n cynnwys honiad difrifol ei natur, y credant yn rhesymol ei fod yn wir o ran ei sylwedd ond nad yw datgeliad ohono yn ddatgeliad gwarchoddedig o fewn yr ystyr a roddir i “protected disclosure” yn adran 43A o'r Ddeddf honno, yn cael yr hawl i beidio â dioddef unrhyw anfantais neu ddioddef eu diswyddo o ganlyniad i'r weithred honno,
- (f) rhaglen llywodraethu gwybodaeth, sy'n darparu ar gyfer—
 - (i) cydymffurfio â gweithdrefnau cymeradwy ar gyfer rheoli a diogelu gwybodaeth, a
 - (ii) cyflwyno hunanasesiad blynyddol o'r cydymffurfedd (hyd at lefel gymeradwy) â'r gweithdrefnau hynny, drwy gyfrwng trefniadau cyflwyno data cymeradwy sy'n caniatáu i'r Bwrdd Iechyd Lleol gael mynediad i'r asesiad hwnnw, ac
- (g) rhaglen safonau mangre sy'n cynnwys—
 - (i) system ar gyfer cynnal glanweithdra yn y fferyllfa, sydd wedi ei chynllunio er mwyn sicrhau, mewn modd cymesur, fod y risg i bobl yn y fferyllfa o gael haint a ddelir wrth gael gofal iechyd yn cael ei lleihau, a
 - (ii) trefniadau ar gyfer gwahanu'n glir rhwng y mannau mewn fferyllfa sy'n amgylchedd gofal iechyd priodol (lle y mae cleifion yn cael gwasanaethau GIG) a'r mannau hynny nad ydynt yn amgylchedd gofal iechyd.

Safonau proffesiynol

29. Rhaid i fferyllydd GIG ddarparu gwasanaethau fferyllol, ac arfer unrhyw farn broffesiynol mewn cysylltiad â darparu'r gwasanaethau hynny, gan gydymffurfio â'r safonau a dderbynnir yn gyffredinol yn y proffesiwn fferyllol.

⁽⁸⁾ 1996 p. 18; mewnosodwyd adran 43A gan adran 1 o Ddeddf Datgelu er Lles y Cyhoedd 1998 (p. 23). Gweler hefyd adran 43K(1)(c) o Ddeddf Hawliau Cyflogaeth 1996 sy'n estyn ystyr “worker” ar gyfer y Rhan o'r Ddeddf honno sy'n ymdrin â datgeliadau gwarchoddedig fel ei fod yn cwmpasu pob unigolyn sy'n darparu gwasanaethau fferyllol yn unol â threfniadau a wneir gan Fwrdd Iechyd Lleol o dan adran 80 o Ddeddf 2006.

Cymhellion

30.—(1) Ni chaiff fferylllydd GIG na’i staff roi, addo na chynnig, i unrhyw berson, unrhyw rodd neu wobwr (boed ar ffurf cyfran o elw’r busnes, neu ddifidend ar yr elw hwnnw, neu ar ffurf disgownt neu ad-daliad, neu fel arall) fel cymhelliad i’r person sy’n cyflwyno archeb am gyffuriau neu gyfarpar ar ffurflen bresgripsiwn neu bresgripsiwn amlroddadwy, neu’n gydnabyddiaeth am hynny.

(2) Nid yw addo, cynnig neu ddarparu cymorth cydymffurfio neu wasanaeth danfon gartref yn “rhodd neu wobwr” at ddibenion is-baragraff (1).

(3) Yn achos darparu cyfarpar, ni chaiff fferylllydd GIG, nac unrhyw berson a gyflogir neu a gymerir ymlaen gan y fferylllydd GIG hwnnw, dderbyn na chael unrhyw rodd neu wobwr mewn cysylltiad, yn unig, â’r canlynol—

- (a) darparu manylion cyswllt fferyllwyr GIG neu gontractwyr cyfarpar GIG eraill yn unol â pharagraff 11(2)(b), 12(4) neu 20(2)(b), neu
- (b) atgyfeirio ffurflen bresgripsiwn neu bresgripsiwn amlroddadwy at fferylllydd GIG neu gontractwr cyfarpar GIG arall yn unol â pharagraff 11(2)(a) neu 20(2)(a) heb ddarparu unrhyw wasanaeth ychwanegol mewn cysylltiad â’r eitem ar y presgripsiwn hwnnw.

Dyletswydd i ddarparu gwybodaeth am faterion addasrwydd i ymarfer wrth iddynt godi

31.—(1) Yn ddarostyngedig i baragraff 32, rhaid i fferylllydd GIG, a phan fo’r fferylllydd GIG yn rhan o gorff corfforedig, bob un o’i gyfarwyddwyr, roi gwybod i’r Bwrdd Iechyd Lleol yn ysgrifenedig o fewn 7 niwrnod i’r digwyddiad, os yw’r fferylllydd GIG neu gyfarwyddwr—

- (a) yn cael ei euogfarnu o unrhyw drosedd yn y Deyrnas Unedig,
- (b) yn cael ei rwymo yn dilyn euogfarn droseddol yn y Deyrnas Unedig,
- (c) yn derbyn rhybuddiad gan yr heddlu yn y Deyrnas Unedig,
- (d) mewn achos diannod yn yr Alban mewn cysylltiad â throsedd, wedi bod yn destun gorchymyn i’w ryddhau’n ddiamedod (heb fynd ymlaen i’w euogfarnu),
- (e) wedi derbyn a chytuno i dalu naill ai dirwy procuradur ffisgal o dan adran 302 o Ddeddf Gweithdrefn Droseddol (Yr Alban) 1995⁽⁹⁾ (cosb benodedig: cynnig amodol gan brocuradur ffisgal) neu gosb o dan adran 115A o Ddeddf Gweinyddu Nawdd Cymdeithasol 1992⁽¹⁰⁾ (cosb fel dewis arall yn lle erlyn),
- (f) yn cael ei euogfarnu yn rhywle arall o drosedd, neu’r hyn a fyddai’n drosedd pe bai’n cael ei chyflawni yng Nghymru a Lloegr,
- (g) yn cael ei gyhuddo o drosedd yn y Deyrnas Unedig, neu’n cael ei gyhuddo yn rhywle arall o drosedd a fyddai’n drosedd, pe bai’n cael ei chyflawni yng Nghymru a Lloegr,
- (h) yn cael ei hysbysu gan unrhyw gorff trwyddedu, corff rheoleiddio neu gorff arall am ganlyniad unrhyw ymchwiliad i’w ymddygiad proffesiynol, a bod canfyddiad yn ei erbyn,
- (i) yn mynd yn destun unrhyw ymchwiliad i’w ymddygiad proffesiynol gan unrhyw gorff trwyddedu, corff rheoleiddio neu gorff arall,
- (j) yn mynd yn destun ymchwiliad i’w ymddygiad proffesiynol mewn cysylltiad ag unrhyw gyflogaeth gyfredol neu flaenorol, neu’n cael ei hysbysu am ganlyniad unrhyw ymchwiliad o’r fath ac unrhyw ganfyddiad yn ei erbyn,
- (k) yn mynd yn destun unrhyw ymchwiliad gan Awdurdod Gwasanaethau Busnes y GIG mewn perthynas â thwyll,

⁽⁹⁾ 1995 p. 46.

⁽¹⁰⁾ 1992 p. 5.

- (l) yn mynd yn destun unrhyw ymchwiliad gan Fwrdd Iechyd Lleol arall neu gorff cyfatebol, a allai arwain at ei ddileu o restr berthnasol, neu
- (m) ar sail addasrwydd, yn cael ei ddileu, ei ddileu yn ddigwyddiadol, neu ei atal dros dro o restr berthnasol, neu os gwrthodir mynediad iddo i restr o'r fath, neu os caiff ei gynnwys yn amodol mewn rhestr o'r fath,

ac os felly, rhaid i'r fferylllydd GIG roi manylion unrhyw ymchwiliad neu achos a gynhaliwyd neu sydd i'w gynnal, gan gynnwys natur yr ymchwiliad neu'r achos, ym mha le ac oddeutu pa bryd y cynhaliwyd yr ymchwiliad hwnnw neu'r achos hwnnw neu y mae'r ymchwiliad hwnnw neu'r achos hwnnw i'w gynnal, ac unrhyw ganlyniad.

(2) Yn ddarostyngedig i baragraff 32, os yw person y mae is-baragraff (1) yn gymwys iddo yn gyfarwyddwr i gorff corfforedig, neu os oedd yn gyfarwyddwr i gorff corfforedig ar adeg y digwyddiadau cychwynnol, rhaid i'r person, yn ychwanegol, roi gwybod i'r Bwrdd Iechyd Lleol o fewn 7 niwrnod os yw unrhyw gorff corfforedig o'r fath—

- (a) yn cael ei euogfarnu o unrhyw drosedd yn y Deyrnas Unedig,
- (b) yn cael ei euogfarnu yn rhywle arall o drosedd, neu'r hyn a fyddai'n drosedd pe bai wedi ei chyflawni yng Nghymru a Lloegr,
- (c) yn cael ei gyhuddo o drosedd yn y Deyrnas Unedig, neu'n cael ei gyhuddo yn rhywle arall o drosedd a fyddai'n drosedd, pe bai'n cael ei chyflawni yng Nghymru a Lloegr,
- (d) yn cael ei hysbysu gan unrhyw gorff trwyddedu, corff rheoleiddio neu gorff arall am ganlyniad unrhyw ymchwiliad i'w ddarpariaeth o wasanaethau proffesiynol, a bod canfyddiad yn erbyn y corff corfforedig,
- (e) yn mynd yn destun unrhyw ymchwiliad i'w ddarpariaeth o wasanaethau proffesiynol gan unrhyw gorff trwyddedu, corff rheoleiddio neu gorff arall,
- (f) yn mynd yn destun unrhyw ymchwiliad mewn perthynas â thwyll neu'n cael ei hysbysu am ganlyniad unrhyw ymchwiliad o'r fath, a'r canlyniad hwnnw yn anffafriol,
- (g) yn mynd yn destun unrhyw ymchwiliad gan Fwrdd Iechyd Lleol arall neu gorff cyfatebol, a allai arwain at ei ddileu o restr berthnasol, neu
- (h) ar sail addasrwydd, yn cael ei ddileu, ei ddileu yn ddigwyddiadol, neu ei atal dros dro o restr berthnasol, neu os gwrthodir mynediad iddo i restr o'r fath, neu os caiff ei gynnwys yn amodol mewn rhestr o'r fath,

ac os felly, rhaid i'r person hwnnw roi enw a swyddfa gofrestredig y corff corfforedig a manylion unrhyw ymchwiliad neu achos a gynhaliwyd neu sydd i'w gynnal, gan gynnwys natur yr ymchwiliad neu'r achos, ym mha le ac oddeutu pa bryd y cynhaliwyd yr ymchwiliad hwnnw neu'r achos hwnnw neu y mae'r ymchwiliad hwnnw neu'r achos hwnnw i'w gynnal, ac unrhyw ganlyniad.

(3) Rhaid i berson y mae is-baragraff (1) neu (2) yn gymwys iddo gydsynio i'r Bwrdd Iechyd Lleol ofyn i unrhyw gyflogwr neu gyn-gyflogwr neu unrhyw gorff trwyddedu neu reoleiddio, yn y Deyrnas Unedig neu yn rhywle arall, am wybodaeth ynghylch ymchwiliad cyfredol neu ymchwiliad â chanlyniad anffafriol.

Bwrdd Iechyd Lleol cartref cyrff corfforedig

32. Pan fo fferylllydd GIG yn gorff corfforedig â swyddfa gofrestredig yng Nghymru a Lloegr, caniateir i'r wybodaeth sydd i'w darparu o dan baragraffau 31 a 35(3) i (6) gael ei darparu yn hytrach i Fwrdd Iechyd Lleol cartref (fel y'i diffinnir yn rheoliad 60). Pan yw'r fferylllydd GIG yn darparu'r wybodaeth i'w Fwrdd Iechyd Lleol cartref, rhaid iddo hefyd ddarparu i'r Bwrdd Iechyd Lleol cartref fanylion yr holl Fyrddau Iechyd Lleol eraill y mae'r fferylllydd GIG wedi ei gynnwys yn eu rhestrau fferyllol.

Cwynion

33. Rhaid i fferyllydd GIG gael yn eu lle drefniadau sy'n cydymffurfio â gofynion Rheoliadau'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Trefniadau Pryderon, Cwynion ac Iawn) (Cymru) 2011(11), ar gyfer trin ac ystyried unrhyw bryderon neu gwynion ynghylch mater sy'n gysylltiedig â darparu gwasanaethau fferyllol gan y fferyllydd GIG.

RHAN 5

Telerau gwasanaeth eraill

Gwasanaethau cyfeiriedig

34. Rhaid i fferyllydd GIG, y mae Bwrdd Iechyd Lleol y mae'r fferyllydd GIG wedi ei gynnwys ar ei restr fferyllol yn gwneud trefniant ag ef ar gyfer darparu unrhyw wasanaethau cyfeiriedig, gydymffurfio â thelerau ac amodau'r trefniant.

Gwybodaeth sydd i'w chyflenwi

35.—(1) Rhaid i fferyllydd GIG roi hysbysiad o'r canlynol i'r Bwrdd Iechyd Lleol y mae'r fferyllydd GIG wedi ei gynnwys ar ei restr fferyllol, o fewn 28 o ddiwrnodau (neu os nad yw hyn yn ymarferol, cyn gynted ag y bo'n ymarferol ar ôl hynny)—

- (a) unrhyw ddigwyddiad sy'n ei gwneud yn ofynnol newid yr wybodaeth a gofnodwyd amdano yn y rhestr fferyllol, na roddodd hysbysiad ohono fel arall yn unol â'r Rheoliadau hyn,
- (b) yn achos fferyllydd GIG sy'n unigolyn, unrhyw newid yn ei gyfeiriad preifat, ac
- (c) yn achos fferyllydd GIG sy'n gorff corfforedig, unrhyw newid yng nghyfeiriad ei swyddfa gofrestredig.

(2) Rhaid i fferyllydd GIG, os gofynnir iddo gan y Bwrdd Iechyd Lleol, roi i'r Bwrdd Iechyd Lleol enw unrhyw fferyllydd a gyflogir ganddo sy'n gyfrifol am weinyddu presgripsiwn penodol.

(3) Yn ddarostyngedig i is-baragraff (6), rhaid i fferyllydd GIG sy'n gorff corfforedig roi hysbysiad ysgrifenedig i'r Bwrdd Iechyd Lleol o fewn 28 o ddiwrnodau (neu os nad yw hyn yn ymarferol, cyn gynted ag y bo'n ymarferol ar ôl hynny) o unrhyw newidiadau yn enwau a chyfeiriadau pob un o'i gyfarwyddwyr a'i uwcharolygydd.

(4) Yn ddarostyngedig i is-baragraff (6), os yw fferyllydd GIG sy'n gorff corfforedig yn penodi cyfarwyddwr neu uwcharolygydd nas rhestrwyd yng nghais y fferyllydd GIG i'w gynnwys mewn rhestr fferyllol, rhaid i'r fferyllydd GIG roi hysbysiad ysgrifenedig i'r Bwrdd Iechyd Lleol o fewn 28 o ddiwrnodau (neu os nad yw hyn yn ymarferol, cyn gynted ag y bo'n ymarferol ar ôl hynny) o'r wybodaeth am addasrwydd y person hwnnw i ymarfer.

(5) Yn ddarostyngedig i is-baragraff (6), rhaid i fferyllydd GIG, neu gyfarwyddwr neu uwcharolygydd fferyllydd GIG sy'n gorff corfforedig, roi gwybod i'r Bwrdd Iechyd Lleol—

- (a) os yw'r fferyllydd GIG, neu gorff corfforedig y mae'n gyfarwyddwr neu'n uwcharolygydd iddo, yn gwneud cais i gael ei gynnwys yn unrhyw un neu ragor o restrau cyflawnwyr neu ddarparwyr GIG Bwrdd Iechyd Lleol arall, ac am ganlyniad unrhyw gais o'r fath, a
- (b) os daw'r fferyllydd GIG yn gyfarwyddwr neu'n uwcharolygydd i gorff corfforedig sydd yn unrhyw un neu ragor o restrau cyflawnwyr neu ddarparwyr GIG Bwrdd Iechyd Lleol arall, neu sy'n gwneud cais i gael ei gynnwys mewn rhestr o'r fath, ac am ganlyniad unrhyw gais o'r fath.

(11) O.S. 2011/704 (Cy. 108), a ddiwygiwyd gan O.S. 2011/1706 (Cy. 192).

(6) Pan fo fferylllydd GIG yn gorff corfforedig sydd â swyddfa gofrestredig yng Nghymru, dim ond i'r Bwrdd Iechyd Lleol y mae'r swyddfa gofrestredig honno yn ei ardal y caniateir i'r wybodaeth sydd i'w darparu o dan is-baragraffau (3) i (5) gael ei darparu, os yw'r fferylllydd GIG hefyd yn darparu i'r Bwrdd Iechyd Lleol hwnnw fanylion yr holl Fyrddau Iechyd Lleol eraill y mae wedi ei gynnwys yn eu rhestrau fferyllol, ac o dan yr amgylchiadau hyn, rhaid i'r Bwrdd Iechyd Lleol hwnnw drosglwyddo'r wybodaeth i unrhyw Fwrdd Iechyd Lleol arall—

(a) y mae'r fferylllydd GIG wedi ei gynnwys yn ei restr fferyllol, neu

(b) y mae'r fferylllydd GIG yn gwneud cais iddo i gael ei gynnwys yn ei restr fferyllol,

ac sy'n gofyn amdani.

(7) Yn y paragraff hwn, ystyr “rhestr cyflawnwyr neu ddarparwyr GIG” yw—

(a) rhestr fferyllol, neu

(b) rhestr a gynhelir o gyflawnwyr neu ddarparwyr cymeradwy gwasanaethau meddygol sylfaenol, gwasanaethau deintyddol neu wasanaethau offthalmig.

Tynnu'n ôl o restrau fferyllol

36. Pan fo fferylllydd GIG yn bwriadu tynnu'n ôl o'r rhestr fferyllol, rhaid iddo hysbysu'r Bwrdd Iechyd Lleol am hyn, o leiaf 3 mis cyn y dyddiad hwnnw, oni bai ei bod yn anymarferol gwneud hynny, ac os felly, rhaid iddo hysbysu'r Bwrdd Iechyd Lleol cyn gynted ag y bo'n ymarferol gwneud hynny.

Codi ffioedd am gyffuriau, ac ad-daliadau

37.—(1) Yn ddarostyngedig i reoliadau a wneir o dan adran 121 o Ddeddf 2006 (codi ffioedd am gyffuriau, meddyginiaethau neu gyfarpar, neu wasanaethau fferyllol) rhaid darparu'r holl gyffuriau, cynwysyddion a chyfarpar a ddarperir o dan y telerau gwasanaeth hyn yn ddi-dâl.

(2) Pan fo fferylllydd GIG yn cyflenwi cynhwysydd, wrth ymateb i archeb am gyffuriau a lofnodwyd gan ragnodydd, neu'n cyflenwi cynhwysydd ocsigen neu gyfarpar ocsigen, ac eithrio cyfarpar a bennir yn y Tariff Cyffuriau fel cyfarpar nad yw'n ddychweladwy at y fferylllydd GIG, mae'r cynhwysydd a'r cyfarpar yn parhau'n eiddo i'r fferylllydd GIG.

(3) Pan fo unrhyw berson a chanddo hawlogaeth i gael ad-daliad o unrhyw ffi a dalwyd o dan y Rheoliadau Ffioedd yn cyflwyno i fferylllydd GIG hawliad dilys am ad-daliad, rhaid i'r fferylllydd GIG wneud yr ad-daliad.

(4) At ddibenion is-baragraff (3), nid yw hawliad am ad-daliad yn ddilys onis gwneir yn briodol ar Ffurflen WP57 0405 o fewn 3 mis i'r dyddiad y talwyd y ffi.

Arolygiadau a mynediad at wybodaeth

38.—(1) Rhaid i fferylllydd GIG ganiatáu i bersonau, sydd wedi eu hawdurdodi'n ysgrifenedig gan y Bwrdd Iechyd Lleol y mae'r fferylllydd GIG wedi ei gynnwys yn ei restr fferyllol, fynd i fferyllfa'r fferylllydd GIG a'i harolygu ar unrhyw adeg resymol, at y dibenion a ganlyn—

(a) canfod pa un a yw'r fferylllydd GIG yn cydymffurfio â gofynion yr Atodlen hon ai peidio;

(b) archwilio, monitro a dadansoddi—

(i) y ddarpariaeth a wneir gan y fferylllydd GIG ar gyfer gofal a thriniaeth i gleifion, a

(ii) y modd y mae'r fferylllydd GIG yn rheoli'r gwasanaethau fferyllol y mae'n eu darparu,

pan fo'r amodau yn is-baragraff (2) wedi eu bodloni.

(2) Yr amodau yw—

- (a) bod rhybudd rhesymol wedi ei roi o'r bwriad i fynd i'r fferyllfa,
- (b) bod y Pwyllgor Fferyllol Lleol ar gyfer yr ardal y mae'r fferyllfa ynddi wedi ei wahodd i fod yn bresennol yn yr arolygiad, pan fo'r fferylllydd GIG yn gofyn am hynny,
- (c) bod gan y person sydd wedi ei awdurdodi'n ysgrifenedig dystiolaeth ysgrifenedig o'i awdurdodiad yn ei feddiant, a'i fod yn cyflwyno'r dystiolaeth honno ar gais, a
- (d) nad yw'r person sydd wedi ei awdurdodi'n ysgrifenedig yn mynd i unrhyw ran o'r fangre a ddefnyddir fel llety preswyl yn unig heb gydsyniad y preswlydd.

(3) Rhaid i fferylllydd GIG, ar gais y Bwrdd Iechyd Lleol neu berson sydd wedi ei awdurdodi'n ysgrifenedig a grybwyllir yn is-baragraff (1), ganiatáu i'r Bwrdd Iechyd Lleol neu berson sydd wedi ei awdurdodi ganddo gael mynediad at unrhyw wybodaeth sy'n ofynnol yn rhesymol gan y Bwrdd Iechyd Lleol neu'r person—

- (a) at y dibenion a grybwyllir yn is-baragraff (1), neu
- (b) yn achos y Bwrdd Iechyd Lleol, mewn cysylltiad â'i swyddogaethau sy'n ymwneud â gwasanaethau fferyllol.

Y Gymraeg

39.—(1) Pan fo fferylllydd GIG yn darparu gwasanaethau fferyllol drwy gyfrwng y Gymraeg, rhaid i'r fferylllydd GIG hysbysu'r Bwrdd Iechyd Lleol y mae'r fferylllydd GIG wedi ei gynnwys ar ei restr fferyllol, yn ysgrifenedig.

(2) Rhaid i fferylllydd GIG roi ar gael fersiwn Gymraeg o unrhyw ddogfen neu ffurflen i'w defnyddio gan gleifion a/neu aelodau o'r cyhoedd, a ddarperir gan y Bwrdd Iechyd Lleol.

(3) Pan fo fferylllydd GIG yn arddangos arwydd neu hysbysiad newydd mewn cysylltiad â gwasanaethau fferyllol, rhaid i'r testun ar yr arwydd neu'r hysbysiad fod yn Gymraeg ac yn Saesneg, a chaiff fferylllydd GIG ddefnyddio'r gwasanaeth cyfieithu a gynigir gan y Bwrdd Iechyd Lleol at y diben hwn.

(4) Rhaid i fferylllydd GIG annog y rheini sy'n darparu gwasanaethau fferyllol ac sy'n siarad Cymraeg i wisgo bathodyn, a ddarperir gan y Bwrdd Iechyd Lleol, er mwyn cyfleu eu bod yn gallu siarad Cymraeg.

(5) Rhaid i fferylllydd GIG annog y rheini sy'n darparu gwasanaethau fferyllol i ddefnyddio gwybodaeth a/neu fynd i gyrsiau hyfforddi a digwyddiadau a ddarperir gan y Bwrdd Iechyd Lleol, fel y gallant ddatblygu—

- (a) ymwybyddiaeth o'r Gymraeg (gan gynnwys ymwybyddiaeth o'i hanes a'i rôl yn niwylliant Cymru), a
- (b) dealltwriaeth o sut y gellir defnyddio'r Gymraeg mewn cysylltiad â'r gwasanaethau fferyllol a ddarperir.

(6) Rhaid i fferylllydd GIG annog y rheini sy'n darparu gwasanaethau fferyllol i ganfod a chofnodi'r dewis iaith Cymraeg neu Saesneg a fynegir gan glaf neu ar ran claf.